NORDISKA GUDASAGOR,

UTSTYRDA I HUMORISTISKA SÅNGER

AF

BODWAR BJARKE,

hofskald hos konung Hrolf Krake, en af de aderton i Hrane Bondes nattstuga, ledamot i drottning Yrsas fornyrdarlag, riddare af Swiagris-orden m. m.

I

STOCKHOLM

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris: 75 öre.

NORDISKA GUDASAGOR,

UTSTYRDA I HUMORISTISKA SÅNGER

AF

BODWAR BJARKE,

hofskald hos konung Hrolf Krake, en af de aderton i Hrane Bondes nattstuga, ledamot i drottning Yrsas fornyrdarlag, riddare af Swiagris-orden m. m.

Första samlingen:

1. Thor hos Utgårda-Loke. — 2. Hammarhämtningen. — 3. Niords giftermål. — 4. Balders död. — 5. Rigsmal.

STOCKHOLM.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI, 1867.

Thor hos Utgårda-Loke.

I.

Thor och Loke.

Om tiden skulle bli för lång
och föga finns att företaga,
så torde mellanåt en gång
man kanske lyssna till en sång
ur nordens gudasaga.

Hvem känner icke Auka-Thor,
en dunderman, och allestädes
en gud så magnifik och stor
att ingen än på jorden bor,
som ej hans thordön rädes.

När han med sina bockar kör
att molnen blixtra under hjulen,
då är han ej vid godt humör,
men jorden bäfvande han gör
och himlen mörk och mulen.

Och tar han klippingshandsken på
af kända Engelholms-fabriken

och lyfter hammarn till att slå,
nog vill man ynka trollen då,
han dänger dem på spiken.

Han är en väldig framtidsman,
en demokrat bland sina Asar,
och allt hvad stort, som stridas kan
för ljus och frihet, kämpar han
mot maktens hurrabasar.

Hans välde räcker än i dag,
och alla tidens små rimtussar
de känna nog hans hammarslag,
ty manligt tar den mannen tag,
som hör till seklets bussar.

Nu satt han mellan skål och vägg
i Thrudvangs sal, så stolt som pocker,
med kortklippt hår och manligt skägg,
han satt och vispade sitt ägg
med konjak och med socker.

Och Loke, Asgårds fina sprätt
och kunglig sekreter till rangen,
ett gudalejon med lorgnett,
var sällskap, fast af lägre ätt,
en heder för talangen.

Till drägten elegant och ny
är han i dans den mest berömde
och tänker bli poet, ithy
att Wilhelm Braun och Eugene Sue
de äro snart förglömde.

"Nå tibi, frater, grubblet bort
och fyll ditt glas!" qvad dunderguden.
"Buteljen här, en skön retort,
jamaika utaf äkta sort,
som man ej jemt blir bjuden.

Slå i! du så fundersam är,
fan vet hvad nu du fått för griller."
"Jo, inföll Loke, nog jag lär
att dag från dag man går så här
och tiden blott förspiller

Drag ut, jag följer dig på jagt
mot folkförtryckets legioner,
arméer, prestmakt, vapenmakt,
mot dogmer, som förnuftet lagt
i bojor och kapsoner."

Hur trefligt också om du slog
dig ut för jotnar eller tocka
och öster ut i härnad drog.
Utgårda-Loke vore nog
en präktig gås att plocka.

Han sitter i sin borg så båld,
så stursk och hånfull och belåten,
men kommer du, så är han såld,
så framt han ej flyr hin i våld
och ger sitt land på båten.

Nog är han värdig ett besök,
ett varmt, berömligt, ett af dina.

Du är ej född till kammargök."
Så Loke qvad och drog en rök
ur Kockums la Christina.

"Bravissimo, skrek thordönsfar,
kolossen må vi väldigt skaka;
der skall jag ge dem gudasvar
och hammarkraften skall enhvar
af österns jättar smaka.

Skål, broder Loke, lycka till
med allt hvad Asarna de göra!
Jag svär vid asken Ygdrasill
att hela Jotunheim jag vill
i grunden rent förstöra."

II.

Asagudarna.

Är det också nu att säga
hur i Asgård till det står,
der de gudar sig förpläga
grundligt medan halfvan går.

Enögd gubben *Oden* sitter
på sin thron i höghvälfd sal,
ordensprydd och vis och vitter,
gnolar på sitt Havamal.

Trött att verlden längre styra
gör han dermed kort process,
hvarför ock han får sin hyra
utaf elyseens press.

Helst som makten han förläner
— deri är ej gubben klok —
åt Europas suveräner,
som regera jemt på tok.

Åttafotad *Sleipner*, snoppen,
tuggar jemt i spiltan strå,
Oden ovig är till kroppen,
derför får pegasen stå.

Nog vill kraken ut på bete,
men får lyda lagens bud
af stallmästarn herr *Forsete*,
som är annars hofrättsgud.

Balder, mycket ljus och fager.
— verldsfred är hans tankes mål —
mellanåt sin ölmugg tager
med Elihu Burritts skål.

Nyss ett telegram han sände
fredskongressen i Geneve
och som grund till allt elände
prestmakt och armé beskref.

Niord, väderleksgesällen,
låter *Skade*, unga frun,
fritt ha sin kurtis på fjällen,
han har sin i Noatun.

När på menskoslägtets stepper
vädret gör så mången knäck,
är det endast han, som släpper
några svärmar ur sin säck.

Gamle *Brage*, direktören
i de gudars hofkapell,
är en mästare i chören
och i skaldskap vig och snäll.

Också nu han leder sången
för att höras i Paris.
Frej studerar markegången,
satt till aldrahögsta pris.

Finner att den dyra tiden
och de fattiges ruin
gjort en nordisk biskop vriden
för det han försvarat hin.

Märgling, benmjöl och guano
låter han sitt värde få,
medan *Nanna* sitt piano
pröfvar i ackorder små.

Strofer ur "den siste kungen"
sjunger hon med röst så hög,
"Schleswig-Holstein meerumschlungen"
och en stump af Erik Bögh.

Tyr, en tapper gud för krigen,
yrkar starkt på republik,
tycker icke om intrigen
i von Bismarcks politik.

Mexiko dock honom gläder
och att kejsaren man gjort
hemma uti ogjordt väder
sändes till en annan ort.

"Må blott påfvedömets bana
slutas under samma dom!
Vivat Garibaldis fana
på Sankt Petri stol i Rom!"

Heimdall, som fick ingen fader,
men har nio mör till mor,
tänder har i långa rader
utaf guld, som sagan tror.

Tiden han på post förnöter,
gubben Oden till honnör,
och i hafstrumpeten stöter
vid hvart storverk hofvet gör.

Får en talman det som blänker,
helst sen riksdagen är slut,
har en namnsdag några skänker,
skall det strax basunas ut.

Freja, hon som kärlek tänder
hos hvar flicka, grann och ful,
skrifver vers för en kalender,
som lär komma ut till jul.

Guld är hennes tår, den klara,
derför till den flickan huld
mången kurtisör lär fara
endast för att samla guld.

Äpplen af förbjudna slaget,
af odödlighetens frukt,
bjuder *Idun* öfver laget,
herrliga till smak och lukt.

Hon från Edens kungsgård snattat
astrakanerna hon bär,
innan Adam sig befattat
med att bli namnkunnig der.

Gamla faster, gumman *Frigga*
vet vårt öde på ett hår,
när hon ser hur korten ligga
och i kaffekoppen spår.

Saga, häfdernas gudinna,
kan ej göra saken ljus
med att någon framtid finna
för vårt fordna riddarhus.

Lemnar också prelaturen
åt de nornors runor hän,
ser den fiffigt klippt och skuren
uti alla stift och län.

Höder, sjelfva valhallspresten,
ljuset under skäppan satt.
Stockblind är han, och för resten
theolog i doktorshatt.

Upplyst folk han ej kan skåda,
hvad han ock ej frestar på.
Uller vill till tvekamp råda
mellan liberal och grå.

Men nu samlas gudasviten,
medan bordet dukadt blir
till en klockan fem, en liten
extra nubb till thé och bier.

Och som gubbarna de klinga
ropar vakten i gevär,
alla bort till fönstret springa,
der man ser att Thor det är.

Både han och Loke komma
från en liten sviss på Norr
gnolande med hand i lomma
och med hatten smått på snorr.

Tappert dunderguden vrider
på mustaschen, sirligt lagd;
häpnad sig i salen sprider,
gubben Oden står försagd.

"Hör, så qväder Thor, vi ämna
oss till Jotunheim en dag.
Der skall bli ett sprak att nämna
och ett väldigt nederlag.

Åttitusen man vid Narva
slog kung Carl med friskt humör;
detta, utan till att skarfva,
tror jag att jag ensam gör.

Finland bär jag hem på nacken,
tänder an en wiborgsk smäll,
klämmer kanske till kossacken
att det blir hans sista qväll."

Tänk hvad hurrarop, hvad väsen
detta ord i salen spred.
Vid en bål och marseljäsen
ser man dagens sol gå ned.

III.

Thors bockar.

Och bockarna de dansa, de skala och de gå,
de hoppa öfver backe, de hoppa öfver två,
de springa hela dagen och få dock ej ett gräs,
men Thor och Loke sitta så stolta i sin schäs.

"Det här var fan så magert, ljöd dundergudens röst,
jag saknar vox humana, äggtoddyn för mitt bröst,
tänk den som fick i västen en liten ärlig knapp,
jag hela dagen setat så fattig som en lapp."

"Stor sak, qvad Asa-Loke, en sup vi få oss nog,
det lider snart till qvällen, vi gästa i vår krog,
och der har mutter konjak och den som går med smak,
men jag har här min rofva, jag tror vi ta en strak."

Så drog han upp ur fickan en rofva fin och rar,
och pappa Dunderwetter en duktig klunk sig tar,
sen hinna de till krogen, och just i lagom tid,
der hoppa de ur schäsen som tvenne unga kid.

"Och hör du krögarmutter, sätt grytan öfver fyr,
vi älska goda rätter och muntra äfventyr.
Jag slagtar mina bockar till biff och till buljong,
men först sätt toddyvattnet och konjaken igång."

"Och hör du Dunder-Ase, var krögarmutters svar,
du slagtar dina bockar, hvarmed i skyn du far!
Hur vill du göra thordön, då köra du ej kan?
jag trodde Thor hin starke, var mera klok en man."

Bry, toddyns Afrodite, qvad Thor, dig ej om slikt,
sen mina bockskinn åter med hammaren jag vigt,
så stå de upp på benen, som bruden ur sin säng,
men skynda nu till verket och det i största fläng!"

Väl tyckte hon att guden var redan något sned,
dock låt hon honom slagta, fast hennes hjerta sved.
De arma djuren styckas och kokas sen derpå
och skinnen vecklas hopa och läggas i en vrå.

Men Röska, unga dottren, en sjuttonårig mö,
med ögon blå som himlen och barmen hvit som snö,
slog bäjerskt öl i glasen att fradgan stod i skyn
och några stänkar föllo på skära rosenhyn.

"Tack sköna mö, qvad guden, af kärlek hälften blind,
"jag kysser dig på munnen och dito på din kind."
Och så en kyss han tryckte på hennes mun så varm,
men flickan teg, hon kände en pil i egen barm.

Ty Asarnas Cupido, vårt unga lejon satt
trankil och drack i soffan och gjorde dem det spratt
att det i hjertat stack dem, så snart hvarann de se,
och derför snart de mötas, så kyssas äfven de.

Men sedan om man rumlat och druckit gudars skål,
af bockstek och af soppa man får ett herrligt mål.
"Lägg alla benen hopa på skinnen der vid vägg!"
bjöd Thor, då redan Tjalfe knäckt ena bockens lägg.

Ty Tjalfe, son i huset, var ej för vinets färg
och derför satt han nykter och sökte lejonmärg.
Att det var endast bockben, det visste han ej rätt,
men att han brutit läggen han dolde dock så nätt.

Så gick man till sitt sofrum med glad och munter håg
och sen man lyckligt lagt sig, så låg man der man låg.
Det var om sommarnatten så luftigt och så svalt.
Om Thor sof hos sin Röska har sagan ej förtalt.

IV.

Röskas morgon.

När morgonen fått skorna på
och Thor och Loke äfvenså
fått skutta upp från hufvudgärden,
så skynda de sig ut till färden.

Och sina bockskinn guden tar
och benen som man samlat har;
med hammarn vet han så dem viga,
att djuren strax på benen stiga.

Men ena bocken går på sned,
så var ej förr den tappres sed,
och när han går, han börjar nicka
samt kan till språng ej benen skicka.

"För skock granater, han är halt.
Ni han ej gjort som jag befallt,
ty bockens ena lägg är bruten,
det här jag hämnas på minuten."

Så guden qvad med bistert mod
och vreden kokar i hans blod.
I handen hammarn hårdt han tager,
och strax i moln sig himlen drager.

Det börjar mullra om i skyn,
och guden rynkar ögonbryn,
när hammarn han i luften svänger
och slår en blixt i röda stänger.

Då skakas både dal och lund
och huset bäfvar på sin grund
att krögarn i sin ångest griper
sin tillflykt bak ett bränvinspiper.

"Och Wingmark, kom nu fram, din gök,
och tillflykt ej bak tunnan sök!
Nog kan du dig i sprit få blöta,
men först du får för bocken böta."

Så herr sekteren Loke skrek
och äfven han vardt röd och blek;
men unga Röska faller neder
på knä för Auka-Thor och beder:

"O, väldige och vrede Thor,
vi veta att din hämd är stor;
om rättvist du med oss vill handla,
så skall du oss till stoft förvandla.

Men ofta går dock nåd för rätt
hos gudar och hos menskors ätt.
Förlusten kan ej dråp försona
och derför oss från straffet skona!

Ty bocken, linkande på ben,
af mor och far ej lidit men,
men Tjalfe, bror min, benet knäckte
på ättlingen af Hejdruns slägte.

Och innan än du order gaf
han redan brutit läggen af,
och visste ej han orätt gjorde,
när så med bockmärg han sig smorde.

Men benbrott har jag ofta läkt
och samma kraft, som läggen ägt
i styrkan af sin ungdomsdagar,
jag återger, om du behagar.

Och mig och bror min du som bot
för bocken kan ju ta emot.
Med tiden min praktik skall visa
att jag har lärt hos frun i Kisa.

Min bror dig säkert nyttig blir,
han löper snabbt som en kurir
och kan dig lätt på flykten bringa,
om du från Jotunheim vill springa.

Sire, menniskors och gudars skräck,
din grymma vrede derför släck
och låt oss få din gisslan blifva,
vår trohet ingen kan beskrifva."

Så talade den unga mön,
så blyg och däjlig i sin bön.
Projektet fann ej Thor så galet,
förtjust af talerskan och talet.

Och derför han sin vrede band
och förde ungmön vid sin hand
försonad till salongens sunda
och ljuft idylliska rotunda.

En ståtlig frukost nu det blef
med glödgadt vin och punsch och slef
och Gluntarna och Bellman sjungas,
musik hvaraf man ej betungas.

Men när man sjungit sången ut
och punsch och bålar tagit slut
och allt som ägt för stunden värde,
så for vårt sällskap sina färde.

De vandrade till fots åstad,
ty bockarna bland löf och blad
hos krögarn lemnades på bete,
de voro magra, som vi vete.

Och läggen sedan, öm och sjuk,
var spjelkad, ej det minsta mjuk,
ty skall en stenbock riktigt klättra,
så duger ej att benen fjettra.

V.

Skrymners handske.

Genom skog och gröna nejder så förtjust man far.
Tjalfe, mycket snabb i foten, lagets matsäck har.
Harar fällas, skogens tjäder
skjutes, bäst i topp han qväder.
Så går jagten dagen om,
till dess man till hafvet kom.

"Topp, här stå vi, qväder Loke så bestört, men trygg.
"Hvem af er har lust att vandra ut på böljans rygg?
"Hä thalatta, hä thalatta!"
ropte grekerna besatta,
när de från ett villsamt tåg
sågo Svarta hafvets våg.

Men hvad skola vi väl ropa? säkert: "venstersväng!"
Hin må gästa hafsfrun, dela hennes äkta säng!
Vore jag i riktigt esse
och en Lunkentus, en bjesse
och så stor som konung Og,
hem igen jag likväl drog."

"Låt oss ej stå här och prata, inföll Thor, hur dumt!
vattnet gungar ju så herrligt och är klart och ljumt.

Röskas gångare jag blifver
och till hafs jag mig begifver
med min mö på ryggen stolt,
vi på böljan rida volt."

Och vid dessa ord han skjuter ut från stranden, hej!
Flickan gläds åt gudafålen, gudar drunkna ej.
Tjalfe med sin matsäck sätter
äfven ut på böljans slätter,
plaskar vågen, vig och smärt,
och gör svängning med sin stjert.

"Fan stå weiter, utbrast Loke, här och hålla tal!"
Hufvudstupa bums i djupet dök han som en hval.
Gudar väl för hafsfrun blottas,
men med Ægirs barn man brottas,
tills man vaggas här med lust
till de jotnars långa kust.

Thor förtjust bland sina hjeltar, och på strand förstås,
de najaders tårar af sig skakar som en gås.
"När från Jotunheim vi glade
gå med seger, så han sade,
vi som Orvar Odd ett grand
se oss om i Bjarmaland.

Svarta räfskinn i Archangel fås för präktigt köp,
— hit med moster, skål kamrater, såg ni hur jag söp! —
— godt när man sin badsup äger —
svarta räfskinn, som jag säger,
fås för mynt af ryssen der
och till pels hur lent det är.

Men jag ser att solen sjunker snart i vesterns famn,
låt oss söka inåt landet någon vänlig hamn

der vi öfver natten hvila!"
Och så började man kila
öfver moar, ljung och hed,
länge än sen sol gått ned.

Hur de än bland enris traska, ej ett hus man ser,
slutligt man en lada hittar och slår der sig ner.
Först man låt hvar metvurst-skifva
på sin smörgås sig begifva
samma väg som klunken gick,
så en ljuflig ro man fick.

Thor och Röska sökte begge sig en enslig vrå.
Bolag hafva allt gemensamt, liksom två och två.
Föga angår oss och dagen
hvad som kärleken betagen
delar uti nattens fred,
då han sjelf är tyst dermed.

I en sidobyggnad sofvo dessa tu så gladt.
Hör, då snarkar det i skogen, i den tysta natt;
jorden skakas, hyddan skälfver,
ångest sig kring natten hvälfver.
Thor ur sömnen far bestört,
handsken tar ur rockens skört.

Spänner bältet hårdt om midja, griper Mjolner an,
sätter sig på vakt i dörren som en riddersman.
Hur han svettas, hur han sträfvar,
vet han ej, fast jorden bäfvar,
hvad för dån hans hvila stör
och om det till trolldom hör.

Men då sticker morgonrodnan snart ur österns bryn
fram sin röda pickelhufva från den dunkla skyn,

göken gal och trast och klera
sina instrument traktera,
och fast skrämd, men sömnig dock,
gnuggar Thor sitt ögonlock.

Efter ljudet då han vandrar, när han upp sig rest;
hu, då ser han snart en jätte, en ofantlig best,
jernbemantlad, grof som bergen,
brun och blänkande till färgen,
ligga sofvande på mark,
det var alltså han som snark!

"Tocken fähund skall jag klösa" — dunderguden tror,
men han reser sig och helsar: "morjens, lille Thor!
Skrymner kanske du ej känner,
fast jag har i Asgård vänner,
mäktige och store män,
derför är jag ock din vän.

Dock hvar är min handske, ligger han ej der, stor sak!"
Handsken Thor då ser med häpnad var det sofgemak,
som de tagit för en lada;
och der han och Röska glada
sofvit i sitt kabinett,
det var tummen rätt och slätt.

Men när resen lyfter handsken (hvilken slug filur)
sofkamraterna på näsan föllo bums derur.
"Hvilka tingestar, skrek jätten
det är väl af gudaätten?
Nå, i Utgård får man se
något andra män än de.

Dock jag äfven dit mig ämnar, kanske följas vi?
och en ciceron på vägen torde jag få bli."

"Först, förlåt, hörs Thor då svara,
några droppar af det klara,
dito litet sillsalat,
resan kräfver vått och mat."

"Nå må göra!" Matlag blir det då i flux galopp.
"Skål, herr Skrymner! — får jag äran säga farbror!"
— "Topp!
Skål bror Thor och dito Loke!
må ni liksom Palnatoke
strida under sång och skämt
och behålla segren jemt!

Skål kusin, du lilla Röska, enkom för herr Thor.
Vet du, den der tösen riktigt i mitt sinne bor,
men du släpper ej ditt byte. —
Hör govänner, i mitt knyte
lägga vi er matsäck ner,
gerna jag den bär åt er."

Så man skämtade i gräset, medan jätten slöt
deras matsäck i hans knyte, som han sammanknöt
och som han på nacken slängde.
Sedan sig vårt sällskap svängde
lustigt genom skog och lund
att det gick af hjertans grund.

VI.

Tre hammarslag.

Man var af resan trött och mot qväll det led
och uti grönklädd dunge man satt sig ned
allt för att öfver natten i skogen dröja
och vestern redan stod i skarlakanströja.

"Nöjd är jag, sade Skrymner, af dagens lek,
jag lägger mig till ro vid en gammal ek
och mat jag ej behöfver, jag är förmäten,
men der är hela knytet, tan J och äten!"

Han talar så och längtar till sömnens verld,
en sten han lägger under till hufvudgärd
och sträcker sig på marken, den jernkolossen,
ty Auka-Thor mot honom var bara gossen.

Men Thor, som kände hunger och dito törst,
han ville ha sig halfvan och tersen först
med något tilltugg äfven och sedan blunda,
och hans kolleger äska nog sammalunda.

Dock hur det var med knytet, vår arma tös
hon kunde icke riktigt få knuten lös
och hur hon vänder om det och hur hon filar,
den lika hård och olöst hos henne hvilar.

Till slut fick Thor försöka på jättens knut,
men den förblef olösbar liksom förut.
Han svettas och han drar, men förgäfves blifver
så väl hans gudastyrka som gudoms-ifver.

Då griper han till hammarn med väldig hand
och ämnar krossa knuten så smått som sand,
men hur han än må bösta och slå och smida,
vill knuten ej det minsta i sönder glida.

"Det här var nästan knutigt som sjelfva fan
att mäta skog och hedar den hela dan
och ej en gång om qvällen få sig ett mätte
allt för en sådan bracka, en tjur till jätte.

Och värst af allt min flaska, en ärlig knast
af äkta destilleradt så skönt och hvasst
och sen min hela rulle af negerhaed'ten,
nej djefvuln må anfäkta det kräket jätten!

Men pass dock på, ett dråpslag jag honom ger.
Hör, tänd mig den cigarren, bror sekreter!"
Så höjde Thor sin klagan i nattens skugga,
han hade blott att röka, men ej att tugga.

De kunde icke sofva den hela natt,
hvarenda käft så vaken på tufvan satt,
men jätten sof och snarka så högt i qvällen
att det gaf ljud och echo långt bort i fjällen.

Då fattar Thor sin hammar och går på tå
och lägger i planeten på jätten så
att det gaf klang i pannan och derinunder
och som ett skott det hördes kring nejd och lunder.

Men jätten strök i synen sig blott och sad:
"här föll uppå min panna ett vissnadt blad,"
och vänder sig att somna och snarka åter,
men detta som en saga för guden låter.

Dock när man åter setat en längre stund,
och inga drömmar kommo och ingen blund,
så spände Thor sitt bälte att än probera
ge honom snus på tummen och litet mera.

Han går som förra gången och klipper till,
der besten låg på ryggen så stursk och still;
och trodde alla märka sig blott af knallen
att jätten han kaputtat och krossat skallen.

Men Skrymner långsamt talte och strök sitt hår:
"jag tror att det med mig som Tobias går,
här måtte sitta fåglar på trädens grenar,
de släppa något på mig, som jag förmenar.

Thor, är du vaken, vet du hvad klockan är?"
"Jag tror att omkring midnatt det vara lär,".
gaf guden Thor till gensvar ifrån sin tufva,
men jätten slumrar åter till drömmar ljufva.

Det här det satte myror i Thors kalott,
som sig uppå sin styrka förlitat blott;
nu såg han sig en smådräng mot denne vara,
men fenomenet kunde han ej förklara.

Dock trodde han, om än ett försök han fick,
att saken skulle lyckas och ej slå klick,
men den fördömda besten i gräset bita.
så stolt på hammarkraften han månde lita.

Och derför när i öster till dag det gryr
han än engång till jätten förgrymmad styr;
mångdubblad i sin vrede med lyftad hammar
han med förtviflad styrka på jätten dammar.

Och hammarn gick till skaftet i pannans vak
och gaf i hela trakten ett fasligt brak.
Med stolta steg sprang Thor till sin plats tillbaka
och trodde jätten nog af hans stål fått smaka

Men Skrymner steg ur sömnen trankilt och log
och blott ett tag med handen på pannan tog.
"Här faller smuts från trädet och blad och lafvar;
dock det är tid vi ta våra vandringsstafvar.

Och Thor, om du är vaken och stolt och käck,
så dina hederspaschar ur sömnen väck
och tag så hit min matsäck att vi må äta,
och det förstås att flaskan vi ej förgäta!

Ni han ej knuten upplöst, nå det var svårt,
jag känner jag har knutit en smula hårdt.
Se så, nu ha vi matro och duk på bordet."
Han talte så och ständigt han förde ordet.

Ty Thor satt stum och harmsen, men åt som sju,
och att han der ej sitter till bords ännu
var jättens skull, som posto vid trädet fattar
och Thors kantin i botten totalt beskattar.

Thor dänger strax till flaskan som går i kras,
men Skrymner ler och tackar för godt kalas:
"och som jag nu med eder ej mer har följe,
så vägen jag till Utgård för er ej dölje.

Der borta ligger borgen, som sjelf j sen;
mot männer som bebo den är jag blott klen.
Att storverk der er möta, det vill jag våga
men, tyst, j ären gudar med stor förmåga."

Så drog han in åt skogen, den kämpen hård,
men gudars söner vandra mot jättars gård.
Att sinnet ej var mornadt man såg på minen,
men hvad som mest de sakna, det var kantinen.

VII.

Utgårdalekar.

Det var icke just kalas
hos Utgårda-Loke,
men der smutta på sitt glas
alla landets kloke.
Drotten sjelf, en rik patron
liksom hela slägten,
lade an med sin kanon,
fast i rama morgonväkten.

Många skepp han har på sjön,
ångfartyg och jullar,
och hans åker står så grön,
han har gröna kullar,
skog och gärde, fisk och nät,
präktiga kanaler,
mader sen med gräs till knät,
värda million riksdaler.

Städer, byar, hus och slott,
dito vackra garder,
män som kunna kläda skott,
strängaspel och barder,

fästningar och sjöförsvar,
telegraf och ånga,
allt den rike drotten har,
jemte jernvägslinier långa.

Nu han satt med sin pokal
och till rus han trugar;
se, då träder Thor i sal,
höfviskt fram och bugar.
"Nå, välkommen Auka-Thor,
tappre Asafrände!"
sade drotten, hög och stor,
fast han svek i hjertat kände.

"Kors hvad du ser liten ut
här i Utgårds salar,
ty här ha vi annat krut,
— så vår jätte talar, —
jernbeslagne store män,
annat än i Smålen,
men välkommen, lille vän,
kom och värm dig nu vid bålen!

Tag pokalen, tag en klunk,
du och dina svenner!
Här i Utgård utan pjunk
dricka vi som männer.
Ingen kom till jättars hall,
som ej väl skall plägas,
törstig ingen varda skall,
som du nog om oss hört sägas."

Och då fylles bord med mat,
många sköna rätter

uppå guld- och silfverfat
man för guden sätter.
"Kanske, så vår jätte qvad,
och med ord så mjuka,
vill du börja med ett vad,
som i Utgård jemt vi bruka?"

"Jag, herr sekreteren skrek,
önskar nog försöka
pröfva någon ärlig lek
att mitt rykte öka,
jag vill genast äta kapp,
och dertill för resten
mellanåt mig få en knapp,
som man väl förstår, i västen.

Genast bar man in ett tråg
fullt med kött och skinka
och en man från bänken såg
man vår jätte vinka.
"Loge, kom till tråget hit,
lustigt jätten skriker,
du har strykande aptit,
låt mig se att du ej sviker!"

Nu man åt af hjertans grund,
äfven glasen skötas;
begge om en liten stund
midt i tråget mötas.
Då har Loge rent förtärt
ben och tråg och sena;
Loke blott hvad som är värdt
ätas, derför kött allena.

"Duger ej, sad jätten då,
något smått på kneken,
väl gick Loke duktigt på,
men har tappat leken.
Är det någon mer som vill
vad i pröfning sätta?
mina kämpar räcka till,
önska intet mer än detta."

"Jag, skrek Tjalfe, jag har ben
muntra till att skala,
jag kan skutta som en ren,
utan skryt att tala.
Jag vill löpa kapp så fri,
det är jemt min vana,
tusen famnar sätta vi
ut till en kappränningsbana."

Banan med sitt mål, sin längd
genast ut man mätte
och bland sina kämpars mängd
vinkade vår jätte:
"Huge," sad han, "som en hind
kan på slätten springa,
ledigt som en sommarvind
skall du dig till målet svinga."

Muntert framåt som en pil
bar det af för raggen
nära nog en engelsk mil
att det rök i daggen;
likväl, fast man såg dem knappt,
de i skutt så vilde,

måste Tjalfe gifva tappt,
mycket dock ej leken skilde.

"Bravo, ropte jättars drott,
präktifikt j springen.
Tjalfe segrar, om han blott
bättre spänner vingen.
Ingen under jotnars hvalf
var så snabb i klacken,
derför ta vi oss en half,
sen tar leken fart i backen."

Sagdt och gjordt, med lustigt brak
de ånyo kila;
nu blef Tjalfe längre bak
innan han fick hvila.
"Sämre, sade jätten, rök
denna här minuten.
Än en gång ett djerft försök,
tredje gången, det är knuten.

Derför, tredje resans skål!"
Och åstad de fara.
Huge, se han nått sitt mål,
Tjalfe hälften bara,
han blott halfva banan hann,
då han möter Huge.
"Leken tappad, riddersman!"
ropte jotars czar, den sluge.

Flat stod Thor i resars ring
vid de här försöken,
men vår jätte bjöd så kring
att man blef på röken.

Då kom skrytet riktigt löst,
djerft man gick till väga;
guden, af satiren klöst,
hade ej ett ord att säga.

"Vanmakt bland de Asar bor,
det är lätt att finna,
ty så svag hos oss som Thor
ha ej vi en qvinna."
Dylikt stolta smädeord
dunderguden hörde,
men han teg vid jättars bord,
fast det djupt hans sinne rörde.

Och fast mellanåt han drack
harmades han äfven,
men i fickan jemt han stack
dock den knutna näfven;
ty sin litenhet han såg
i de resars gille,
under han i handkraft låg,
om han än var stor i snille.

VIII.

Thors missöden.

Men bäst man satt der med ståtligt snack
och rökte snuggan och drack och drack,
vår jättekonung med Thor då ville
först dra en vira och så en kille
och spela schack.

Men Thor förargad på kuppen var.
"Jag spelar ej med en tocken blar;
väl ett husarhugg du kan behöfva
och du blir schackmatt, om jag vill pröfva
hvar pjes jag har."

Han tänkte så i sitt sinne Thor,
men högt han qväder: "Förlåt mig, bror,
väl kan jag spela med kort och bricka,
men i att tömma en skål och dricka
min konst är stor."

"Din konst, qvad jätten, vi pröfva må!"
Och så ett horn som en liten så
med mjöd han fyller och guden räcker.
"Det här en skäggsqvätt, som knappast släcker
din törst ändå.

Men det är vanligt uti vårt lag
att hornet töms i ett andedrag,
om icke alltid, dock gör det mången,
och att det tömmes den tredje gången
försäkrar jag."

Och Thor han smakar den ljufva must,
till käft han lägger af hjertans lust
med spända kinder och slutet öga,
men tycker ej att det sjunker föga
i hornet just.

Han pustar ut och går på på nytt
samt lägger an som en riktig skytt
med all sin styrka att ärligt klunka
och tycker hafvet det skulle sjunka
för slikt, jo pytt!

"Nå det var djefvuln till horn, det här,
men skall jag göra mig än besvär
och klämma till, skall nog struntet ge sig."
Så talte guden så stolt och vresig,
ty ond han är.

Och tredje gång han sig griper an
och tror sig tömma väl mången spann,
det sjunker något, fast det är ringa,
men mera mjöd i sin strupe tvinga
han nu ej kan.

Han lemnar hornet åt jätten flat,
i sjelfva verket dock desperat,

men jätten skrattande börjar tala:
"Båd du och Loke ; ären skrala
i dryck och mat.

Bland Utgårds söner hvad uselt kratt
j Asar ären, till hån och skratt.
Med all er styrka så varen visse
att Thor ej lyfter vår lilla misse,
vår gråa katt."

Då kom en katt och mot Thor sig strök.
"Nå lyft nu kisse blott på försök,
här gälla ärligt väl gubbatagen!"
Och Thor tog katten inunder magen
att håret rök.

Men hur han lyfte, båd röd och blek,
var katten smidig och vig och vek,
han krökte ryggen och benen sträckte
att upp i taket han nästan räckte;
en lustig lek.

Och Thor förgrymmad och rent till pass
sin gudastyrka gör dubbelt hvass,
men hur han spänner sin arm och sena
af katten får han blott upp den ena
hans mjuka tass.

"Jag nogsamt visste att jag ej ljög,
ty Thor är liten och katten hög,"
qvad jättars konung, så söt i tungan,
när hurraropet från jätteklungan
kring salen flög.

Men Thor sig höjer allt som en drill:
"Fördjefladt går det hos jättar till,
dock vill jag pröfva om icke Asen
skall kunna hämnas de här kalasen,
jag brottas vill!"

"Så svag, sad jätten, ej man vi ha
att här med dig han ett tag vill ta.
Min fostermoder, den gamla Ella,
kan du blott henne till marken fälla,
så är det bra."

Och Ella kommer, en ståtlig fru,
och fattar guden i kragen nu.
Sjelf hon mot honom står fast som muren
och tar så våldsamt att hon bonjuren
ref bums i tu.

Det tag förtretade väldig Thor,
som sig i läpparna bet och svor.
Han tänkte knäcka den stackars gumman
men stöp på knä, det blef hufvudsumman
för åldermor.

"Håll upp! sad drotten, det är förbi,
vi äro herrar till kämpar, vi.
En käring här kan på knäna lägga
den starke dundraren med sin slägga,
som raljeri.

Jag hoppas Thor och hans lilla hop
nu sätta jotnarna stort i rop

med många sagor, ja väl de tjuge
om Loge, Ella och katt och Huge
och våra stop.

Nu, herrar, öppna vi balen strax
med mjöd af honing och ljus af vax
och efter dansen med många rätter
af risgröt, buddingar och kotletter
och bottenlax.”

Och mycket fremmande kom nu dit,
maderan glödgas och man blir smit;
en präktig polska fick långa jätten,
och Röska svängde sig i polketten
som Afrodit.

Ty hon bland alla var lagets ros,
så röd om kind som ett lingonmos.
Fiolens toner gå klart som vatten
och derför lefver man hela natten
studentikos.

Hvar talträngd tunga blir här gesvind,
ty först om väder och så om vind
de fruar prata och se på dansen,
och flickor hviska om myrtenkransen
och Jenny Lind.

Hur man är utstyrd och klädd och fin,
hvar hårpung granskas, hvar krinolin;
så af kritiken få här de sköna
nu en och annan anmärkning röna
från mystisk min.

Men våra gubbar, en smul på sned,
de dra sin kille och med besked
på punschen tömma och på kardusen,
och när på hofvet man slutat susen
mot dag det led.

Och sist steg jätten uppå ett bord
och talte rörd öfver Lincolns mord,
"men slafveriet har dock gått sönder
bland vesterns negrer och österns bönder,"
så var hans ord.

"Ty fri är menskan till kropp och själ,
hon är ej skapt till att vara träl,
men frihet är hennes morgongåfva,"
så tänkte laget och gick att sofva
och allt gick väl.

IX.

Gåtornas lösning.

Thor och Röska sofvo något länge;
dryckeslag och dansar vore stränge,
sent till hvilans ro man kom att gå,
derför ock man sofvit så.

Nu man samlats för att afsked taga
och till egen härd ånyo draga,
buga sig för jättar här och der,
ett ofantligt kärt besvär.

Gästerna föräras gyllne smycken,
guld från Ural i gedigna stycken;
jemte präktig matsäck lagas hop
en kantin på tretti stop.

Ut för borgens skidgård jättedrotten
bjuder dem en afskedsskål i botten
att gemensamt i extas man kom,
kysstes hela laget om.

Slutligt så Utgårda-Loke talar:
"Thor, du gästat har i jotnars salar,
dem du säkert mer ej skåda får
än så länge verlden står.

Du är mäktig, mera än vi vetat,
men din makt har föga oss förtretat,
ty vi värjat oss med Boscoknep,
som du säkert ej begrep.

Kom ihåg att jag är österns jätte!
Sjelf Napoleon, den segermätte,
blef ju genast bet, när han kom hit.
Minns att jag är moskovit!

Jag är Skrymner, som er matsäck förde,
knytet jag med grofva jernband snörde,
derför fick du ej på knuten rätt,
saken var just ej så lätt.

Och jag vet att det enhvar förvånat
att jag ej för hammarslagen dånat.
Hade ett i pannan träffat blott,
säkert jag min bane fått.

Men en klippa jag för pannan ställde,
ty jag märkte allt förrän det smällde.
Klippans remnor, ser du, visa nog
huru pass din hammar slog.

När i salen Loke skulle äta
kunde han sig ej med Loge mäta;
ingen frossare som eld förtär,
Loge sjelfva *lågan* är.

Tjalfe lopp i kapp och som en herre,
men kamraten Huge var dock värre;
ingen är som menskans tanke snar,
Huge ju *min tanke* var.

Hornet, som jag bjöd dig, stod begrafvet
med den långa spetsen djupt i hafvet;
oceanen ingen tömma kan,
vore än så törstig han.

Hur du tappat dem med spännda käftar,
det din syn vid hafvet snart bekräftar.
Du lik Mose kan i ebbens sand
nästan torrskodd gå i land.

Katten var dig tung, du vann ej striden:
hvem kan lyfta Midgårdsormen *tiden?*
Ej förgäfves dock du stretat mot,
ty du lyftat tidens fot.

Såg du ej vi bleknade vid borden,
ty om tiden lyftats upp från jorden,
in i evigheten du oss fört,
sådant varit oerhördt.

Ella kunde du ej öfvervinna,
ålderdomen är en mäktig qvinna,
kan af ingen kämpe fällas ned.
Du med *ålderdomen* stred.

Detta, Thor, är summan utaf texten,
du är god, fast något klen till växten,
nu farväl, vi träffas aldrig mer,
tjenare, bror Sekreter!"

Thor då tänker att i sista slaget,
just då jätten tar farväl af laget,
dråpligt krossa denne svartkonstman,
men i hast försvinner han.

Allt försvinner, skidgård, borgen, jätten;
kring sig se de blott den gröna slätten.
Solen andas ljus på jordens barm,
kärleksrik och ljuf och varm.

Fåglarna i trädens kronor sjunga
om det älskande, det evigt unga,
lif och skönhet, som i sångens röst
strömmar ur naturens bröst.

Ängens blommor, födda utaf strålar,
samla doft i sina rosenskålar,
le mot ljuset, dricka lif utur
samma lågande natur.

Frid och kärlek leka så i dagen,
himlen är med strålar öfverdragen,
jorden ung och lefnadsfrisk och grön,
hela verlden god och skön.

Detta plötsligt dundrets gud påminner
att det onda engång rent försvinner
för en blomstrande, en evig vår,
som vårt slägte förestår.

Då ej krig och tvedrägt plundra landen,
och en frihet, icke blott för anden,
men för ordet, för allt sannt och rätt
hvilar öfver menskors ätt.

Tvist och nationalhat sänka svärden,
endast verldsfred har den nya verlden;
född till ljus och frihet menskan der
verldsmedborgare blott är.

Målet ser hon, ser sig skapad vorden
att försköna, ej föröda jorden,
och att ärfva kronan efter hand
i odödlighetens land.

Thor förstår det och af hämd ej njuter,
men af fridens sommardröm, och sluter
vårens dotter, skönhet, i sin famn,
Röska här var hennes namn.

"Här, han sade, är oss godt att vara,
här bland ängens rika blomsterskara.
Du, min sekreter, skall i en sång
skrifva denna sagans gång!"

Och vårt sällskap sig i gräset lade,
hur försonande, hur ljuft de hade!
Kanske ligga de der än i dag,
hvad vet sagan, hvad vet jag?

Hammarhämtningen.

I.

Fickstölden.

Thor hin starke drog på skall,
sökte endast jättars fall,
mången väldig rese knäckte,
slogs med hammarn rent besatt,
körde både dag och natt
att det häpnad väckte.

Hände så en vacker dag
att han i ett muntert lag
kom att ibland vänner stanna;
glaset jemt kring laget gick
att han sig en blyhatt fick
för sin gudapanna.

Dock, när det mot qvällen led
körde han på vanlig sed
bockarna, de stackars öken,
öfver berg och dal och hög
att han som i fyrsprång flög,
ty han var på röken.

Men då hände vid en krog,
der han in på vägen tog,
att en jätte stal hans hammar;
guden såg ej klart och rätt,
derför denna ficktjuf lätt
Mjolner bums anammar.

Och han gjorde också slikt
så ofantligt qvickt och vigt,
tjufvar vilja äfven lefva.
Något annat smått också
strök ur gudens paletå
just i samma vefva.

Sen när Thor i hemmet var,
genast det i sängen bar
och sitt vapen ej han saknar,
der han sof så tung och varm.
Annat väsen och allarm
blir det när han vaknar.

Då han morgonknappen fått
till sist kaffe, klart och godt,
äkta veritabelt Mokka,
vill han skåda vinsten an
som vid virabordet han
kunnat till sig plocka.

Men hans plånbok är för hin
och hur än med mulen min
fickorna han undersöker,
vänder alla in och ut
blott ransakningen till slut
gudens oro öker.

Ty hans guldur strukit med
jemte fjederring och ked,
hin till tjuf så innebunden!
Det i evigheten fanns
ej ett ur så godt som hans
att ta ut sekunden.

Hammarn den är borta ock.
"Nå granater attan skock
milliarder må anfäkta
allt hvad punsch och toddy är!"
dunderguden vredgad svär,
som man får ursäkta.

Pannan kör han bums i vägg,
rycker sig i yfvigt skägg,
slår en knäpp med tapper finger.
Gåtan kan han ej få tydd,
derför han i salen brydd
och förtviflad springer.

Sekreteren Loke stum
samma morgon i sitt rum
uppå Thors idrotter skrifver,
och som bäst han sitter så,
in om dörren tyst på tå
guden Heimdall klifver.

Han, som hör hur gräset gror,
märkte man bestulit Thor,
derför han till Loke talar:
"hvilket öde, bror kusin!
hammarn Mjolner är för hin
i de jättars salar.

Dunderguden tog i går
en och annan grundlig tår
att han blef ett grand på dunder,
miste hammar, plånbok, ur
men att han ej märkte hur,
var väl föga under.

Jotnars Lasse Maja stal
vapen, ur och kapital,
det i mörkret strök ur fickan.
Nu det finns i jotnars land,
der har Thrymer allt om hand,
just den der borickan.

Men nu vandrar sorgen kring
Asars lag och gudars ring,
de ha satt sig ned att gråta
alleman, bror sekreter,
att i Asgård nu man ser
alla kinder våta."

Så han qvad och rök sin kos;
saken kunde knappast tros,
om ej guden i detsamma
som en rytande patron
kommit med sin dunderton:
"den och den anamma! —

Den och den, förstår du väl,
måtte mala den som stjäl
smått som sand och gryn och ärter!
Allt förloradt, gods och mod,
allt är kolsvart nu, som stod
rosenrödt i hjerter."

"Saken är mig redan klar,
sekreteren gaf till svar,
men att ge det till fiskalen
tjenar säkert ej till stort,
fast skandalen man dig gjort
är förbannadt galen.

Men här måste handling till,
om man tjufgods taga vill,
och jag är, du känner detta,
just för året ordningsman.
Säg, hvad ger du, om jag kan
skaffa allt till rätta?"

"Tusen dollar aldraminst,
fyradubbel viravinst,"
dundergudens gensvar dåna.
"Saken, Loke qvad, är svår
och till färden nog jag får
Frejas falkdrägt låna."

Vandra så de gudar två
bort till Folkvang för att få
sekreteren klädd i fjäder.
Och till frun, som satt och nätt
ordnade sin toilett,
dunderguden qväder:

"Uti alla gudars namn
låna ut din fjäderhamn,
lady, vänaste gudinna!
Loke måste bli till hök
för att göra ett försök
med att tjufgods finna."

"Gerna, svarar Freja huld,
vore än min falkdrägt guld,
lånar jag den ut åt eder.
Snabb är vinge, hvass är klo.
Loke, mina dufvors bo
akta dock, jag beder!"

"Turturdufva, sparf och fink
ej bevärdigas en vink"
inföll Loke, som på stunden
fjäderhamnen kring sig slöt,
och vår nya jagtfalk skjöt
ut mot himlarunden.

Men i stora Jotnaland
jätten Thrymer stod och band
hundarna med gyllne snören.
Nyss han kommit hem från jagt,
sen i skog han nederlagt
första monitören.

Ty en björn, så stor och fet,
ville bland hans kor gå bet
och i dans dem skickligt öfva,
men dansmästarn Nalle stöp,
så att det ur fällen dröp,
björnar smäll behöfva.

Bäst nu jätten står förnöjd,
skjuter från sin blåa höjd
falken som en pil mot jorden.
"Det är Loke, som jag ser;
nå välkommen, bror sekter!"
falla jätteorden.

"Hur står till i Asgård, har
der man sina muntra dar?
Man är väl som van på sprätten,
jular hela året om
med sin konjak och sin rom?"
frågar äfven jätten.

"Illa har det sig hos oss,
Thor kan ej det minsta slåss,
du har ju hans hammar nöpit!
Aldrig kan du tro hur jag
derför haft besvär i dag,
flackat kring och löpit.

Han sin kassa äfven mist,
att vi hafva penningbrist
öfverallt på Idavallen,
samt hans ur, att tiden står,
hvarför man i Valhall går
rent konfys i skallen.

Du, mylord, är Asars vän,
låt oss lösa allt igen,
säg hur högt du struntet skattar!
Saken nog skall hållas tyst
och derom skall ej en knyst
spörjas att du snattar."

Dessa orden Loke qvad.
Men då svarar Thrymer glad:
"Det är sannt, jag Mjolner äger;
allt jag stal och det med smak,
stöld hos oss är ärlig sak,
som vår lagbok säger.

Guld och rikdom, fläsk och mjöd
har jag allt i öfverflöd
och hvad jag ej har, jag kniper,
vill som ungkarl dock ej dö
och behöfver mig en mö,
som du lätt begriper.

Här från sjelfva hedenhös
knappast fanns en hygglig tös,
alla äro hin så fula;
väl jag granskat flock för flock,
men mitt hjerta rördes dock
ej den minsta smula.

Freja, snörad, nätt och smal,
hon var jemt mitt ideal,
henne älskar jag allenast.
Helsa du din dundergud,
att om Freja blir min brud
får hon Mjolner genast!"

"Det skall ej ha stort besvär,
flickan ju i dig är kär,
dig hon ilar glad i famnen."
Så vår tappre ordningsman
ordade och sen försvann
uti fjäderhamnen.

II.

Bruden.

Fram projektet Loke förde,
men när gudarna det hörde
mände ut i gråt de brista,
Freja ville de ej mista.

"Hvem skall gyllne tårar fälla,
hvem i ordning kärlek ställa
mellan mör och ungersvenner,
hvem förena hjertats vänner?

Hvem skall visa dem i qvällen
söka dolda mötesställen
eller lära enlevera
flickorna och annat mera?

Hvem skall leda dem, som smyga
tyst till sina mör så blyga,
hvem, när qvällens vaggsång vyssas,
undervisa i att kyssas?

Hvem skall trösta dem, som gråta
rosenröda kinder våta,
dem som sucka ömt i lunden
i den tysta aftonstunden?

Hvem skall göra, vill man fråga,
då att ynglingen kan våga
guld och gods och lif och ära
för den älskade, den kära?

Hvem skall våren blomstersmycka,
hjelpa oss att handen trycka,
eller ha det ljufva bråket
lära flickor ögonspråket?

Mistes hon, blir jorden öde,
kärleken går till de döde,
drifvor solen upp ej tinar,
all naturen rent förtvinar

Man för alltid skall förlora
hvart periculum in mora,
kyrkans kassor mer ej rikta
med att för allt dylikt plikta.

Nej, vi Freja må behålla
hon som lifvet kan förtrolla
och som skapar sjelfva heden,
ödemarken till ett eden."

Medan så de gudar klaga
månde Thor till ordet taga.
"Men vi torde dock besinna
Freja är ju blott en qvinna.

Hvad är qvinnans makt att nämnas
mot den arm som orkar hämnas,
mot den kraft, som håller verlden
uti tygeln jemt med svärden?

Hvad mot den, som mäktar grusa
allt som vill i vädret snusa,
som med djerft anlagda planer
trotsar mäktiga titaner?

Hvad mot den, som throner störtar,
fångar, sprattlande som mörtar,
stater på sin krok och skakar
tidens dörr på sina hakar?

Hvad mot den, som kan med ära
himlen på sin skullra bära,
som i vigda händer håller
sjelfva ödets protokoller?

Hvad mot den, som spänner bälten
jemt mot våldet, frihetshjelten,
som för an från alla kanter
ljusets fria protestanter?

Hvad mot den, som jemt till seger
leder tankarnas kolleger
och som andens verldshaf mäter
från sin ångbåt, förd af ether?

Hvad mot skalden, troubaduren,
som på sångens vingar buren
underbara toner kallar
fram till lif, att verlden skallar!

Hvad mot mig, som vågar krossa
resarna på sjelfva Ossa
och här finns ju ingen annan
som törs knäppa dem på pannan?

Men hvad skulle Asgård blifva,
om jag er får öfvergifva,
om jag ej kan slå med flamman
trollen sönder eller samman?

Derför låt man Freja fara,
brud hon ju ändå vill vara.
Minnens mina ord, fast korta,
hammarn och vår kraft är borta!"

Dessa ord förskräckte alla.
Frejas vrede syntes svalla
och hon började att käfta,
röd i synen som en kräfta.

Alla hennes lemmar skakas,
som hos barn, när riset smakas.
Smycket Brising sjelf i harmen
hoppar ner från gudabarmen.

Men då blåser hoftrumpeten
guden Heimdall i förtreten
att det skakar berg och dalar,
och då allt är tyst han talar:

"Gudar och Asynjor snälle,
Thor är just en lustig sälle
som kan föra tocket väsen,
då just han bör spela pjesen.

Hur han flackat, hur han farit,
han på operan ej varit,
sett aktriser och dansöser
eller andra vackra töser.

Vet ej att man föreställer
ofta karlar som mamseller,
kläder dem i hatt och boa
för att sig en afton roa.

Thor på dylikt sätt skall snöras,
smyckas och till jätten föras.
Frejas stubb och kjol och kofta
har han ju proberat ofta.

Nu i dem han ut skall stökas,
bomull får till bröst försökas,
sen går han att jätten gläda
och i treflig brudsäng träda.

Men då gör blott Thor som Judith,
ty nog har vår Thrymer bjudit
vännen till sig på kalaset,
han som spottar ej i glaset.

Thor, som sagdt, när jätten drömmer
och i ruset bruden glömmer,
tar sitt klappträd då och klappar
gubben att han andan tappar.

Loke vet jag följer gerna,
han bör vara klädd till tärna,
sällskap åt vår unga fröken,
helst om sjelf hon blir på röken."

Alla detta tal förtjusar,
endast Thor, han står och snusar,
grinar illa just som nalle,
får ej saken i sin skalle.

Tycker det ej värdigt vara
mannen, som i moln skall fara,
att till qvinfolk ut sig styra
och att dylikt äfventyra.

Men då börjar gudaskaran
tala om den stora faran
för den hela vida verlden,
om gudinnan drog på färden.

Att en best med jätteramar
snart till döds gudinnan kramar,
dylik handling vore galen,
att ej tala om skandalen.

Och att Zevs ej ansåg ringa
att som tjur bland korna springa,
ej Apollo att med fåren
gå sin vallgång hela åren.

Detta månde Thor behaga
ur Olympens gudasaga.
"Fulminans" ju Zevs fick heta,
Thor het "blixtfull", som vi veta.

Derför ock han sig beqvämer;
pannan pryds med diademer
och man snörar in och häktar
bäst man orkar med och mäktar.

Slutligt på vår gudadotter
lösas hårets papiljotter
och deröfver kronan sitter
utaf perlor, blad och glitter.

Och nu står den unga bruden
riktigt elegant i skruden,
också fram för henne stiga
alla gudarna och niga.

Loke ock blir mer än vacker
att förtjusa de kossacker;
skälmskt med ögonen han klipper
och är prydd med guld och nipper.

Ut på resan så de träda
under sommardag i släda,
öfverhängd med blomstermattor,
dragen utaf Frejas kattor.

III.

Bröllopet.

Gubben Thrymer hvarje dag
satt förtjust i jättars lag,
kärleksfull och öm i hågen,
såg beständigt öfver vågen.

Ty han väntade från sjön
Freja, sköna gudamön.
Kunde ej den tanken råka
att i skyn hon skulle åka.

Trodde hon med ångbåt gick,
derför spände han sin blick,
när han mör i land såg stiga,
så vid Petersburg som Riga.

Satt han så i dagar två,
kunde ingen hvila få,
och fast han på kruset tömde
ständigt han om Freja drömde.

Nu igen mot qväll det led,
solen redan stigit ned
att de gyllne lockar skölja
uti vesterhafvets bölja.

Hör, då susar det i skyn,
och hvad fröjd för jättars syn;
nästan färdig att förblinda,
Freja nalkas i sin skrinda.

Hejsan, ner till borgen kom
nu vårt spann och vände om.
Thor och Loke allt för söta
månde der vår jätte möta.

"Undan, gifven plats åt frun,
som skall hvila blott på dun,
då hon Thrymers brud är blifven;
ack min fröjd är öfverdrifven!

Leden henne ömt och lätt
in i borgens kabinett
att vi gladt må bröllop fira,
hon skall dela der min spira.

Skänken i båd vin och mjöd,
fyllen bord med öfverflöd
för den skönsta ros jag äger!"
så i glädjen jätten säger.

Nu man förde in dem gladt;
bruden dock beslöjad satt
i sin högbänk der hos drotten
och han drack sitt glas i botten.

Äfven bruden hungrig är,
lägger an med stort begär:
oxen sjelf hon ensam sköter
och dertill i vin den blöter.

Åtta laxar gå som spik,
fångade i Newas vik,
och att fisk vill gerna simma
är bekant från fordomtimma.

Derför utan prut och snack
trenne tunnor öl hon drack,
klingade med hela sviten,
sjelfva Thrymer blef på smiten.

Men han ropade förskräckt:
"Jag som nästan sjelf är knäckt,
dock i fyllan ej förgäter
hur förbannadt bruden äter.

Hur hon pinglar i sig sen
och ej blifver bums kapten.
Kostar hon så der att föda,
hon mitt visthus lär föröda."

Men då svarar Loke snällt:
"Bruden har af kärlek svält
flera dar, men nu den glada
söker ta igen sin skada.

Ty hon har ju dig i qväll
och är öfvermåttan säll;
tömmer glaset, rör på faten,
annars är hon nätt på maten."

Jätten trygg af dylikt skäl
önskar henne fägna väl,
börjar sjelf af kärlek brinna
för sin tjusande gudinna.

Lyfter slöjan för att så
sig en liten brudkyss få,
men vid hennes blick han viker
helt förskräckt och nästan skriker:

"Hvarför blickar hon så der?
Eld i hennes ögon är,
riktigt skarpa ljungeldsblickar
hon mig midt i synen skickar."

Loke svarar dertill ock:
"Sömn i sina ögonlock
har på länge hon ej smakat,
men för dig af kärlek vakat.

Sömnlöshet gör ögat vildt,
annars blickar hon så mildt
med det klara ögat gerna,
tjusande som Frejas stjerna."

Och sen dracks och åts besatt,
Thrymer fick sig bums en hatt,
och en hofskald dertill bjuden
stämmer upp en sång för bruden.

Sång gör lifvet alltid ljust.
Loke hade rent förtjust
fleras ögon, ler åt krisen,
men generas af kurtisen.

Efter som man nu vardt sned
blef det fritt i jättars led.
Junker, hofman och minister
blefvo ett som rabulister.

Gortschakoff kom först på tal
som en usel general,
då han låtit, som det hviskas,
mellanåt sig tappert piskas.

Men man tyckte dock som fler
att han tålte mycket mer
än den gången han blef slagen
i de Krimska nederlagen.

Äfven Bismarck fick sin smäll
som en sämre statsgesäll;
Johnson deremot berömdes
vid hvartenda glas som tömdes.

En gesäll, som från sin nål
gått till lifvets högsta mål
att till unionens bästa
leda, ordna och befästa.

Kejsare och kung och czar
mot en dylik man, som har
att en verldsdel sammanhålla,
är, så mente man, en nolla.

Tömde sen för Fänrik Stål
och för Runeberg en skål.
Genast sjöng hvarenda junker
om Fahlander, Malm och Duncker.

Garibaldi sin tribut
i ett vivat fick till slut,
och då inföll hela kåren:
"noch ist Pohlen nicht verloren!

"Hin och påfven, båda två,
bort med dem och deras skrå,
prest och jesuit med flera!
Lefve hjelten på Caprera!"

Dylikt var de jättars skämt,
då de klunka på alltjemt.
Sist man stannar vid besluten,
att man styr dock bäst med knuten.

Men då trädde, ful som skam,
jättens gamla syster fram.
Bruden, som så djerft sig smorde,
hon om hennes hemgift sporde.

Sade det var brukligt skick,
att hvar brudgum hemgift fick,
om ej just bland proletärer,
alltid dock bland nobla pärer.

Och om man ej hemgift gaf,
tog man brudens ringar af;
annat vore skam för lorden,
till och med för hela gården.

Loke då till orda tog:
"Hemgift medför bruden nog,
brudgummen jag likväl tänker
först bör gifva bruden skänker.

Och herr Thrymer ger väl akt
på hvad han till Loke sagt,
då han engång månde lofva
Mjolner uti morgongåfva."

"Mycket rätt, blef jättens tal,
hammarn skall bli brudens val,
efter honom jag ej frågar
nu sen Thor och jag bli mågar.

Och till brudens lust och pris
får hon först en guldservis,
sen så månget herrligt smycke,
efter hennes val och tycke."

Lade så med gladt gemöt
Mjolner uti brudens sköt.
Föga kan sin gudayra
vår förklädda brud då styra.

Ty när Thor sin klubba såg,
straxt det blixtrar i hans håg;
thordön i hans hufvud köra,
när han blott får skaftet röra.

Och, fast han är duktigt smord,
kommer man vid jättars bord
i en ganska svår dilemma,
ty han vill de resar klämma.

Visst det blef ett allmänt skratt,
när man såg hur bruden spratt
upp ifrån sin bänk af eke;
snart bli dock de jättar bleke.

Ty när slöjan af han ref,
allmänt brak i sal det blef.
Jotnar under borden kröpo
och i ren förtviflan stöpo.

Men han krossar desperat
bord och stolar, krus och fat,
att de resar kommo alla
i en allmän villervalla.

Och i vårt Ginungagap
snart hvarenda käft han drap,
borgen sen han rent förstörde,
sådan hemgift bruden förde.

Innan man dock hemåt drog
flera tunnor guld man tog;
och bland andra rariteter
äfven gudens kronometer.

Och när leken så var slut,
såg det hela nästan ut,
bröllopsgård med glas och viner,
som Sebastopols ruiner.

Thrymer likväl, som plakat
öfvervunnen potentat
och som narrades på bruden,
skonades af dunderguden.

Efter slik en farlig knäck
han för giftermål fick skräck,
lefver dock med godt kurage
på ett kungligt apanage.

Men i Asgård skall man se
blef en präktig bal paré,
fastän hela gudastyrkan
höll te deum först i kyrkan.

Niords giftermål.

I.

Jagten.

I Walhall var man så der på nocken
och gudaskaran skall ut på jagt
med stora väskan och gröna rocken
och koppel, stöfvare, horn och prakt.
Kring berg och lunder
åstad man syker
med blixt och dunder
att fältet ryker
för ett så stort och gudomligt skall,
och nu får hararna säkert knall.

Dock hur man laddar och hur man blossar,
med idel bomskott man skjuter blott,
att bort mot middag de tappra gossar
ha inte mer än en kråka fått;
ty hur man vädrar
och hur man sträfvar,
man ser ej tjädrar,
man ser ej räfvar
och ingen jösse för hunden vill,
nej knappt en ekorre synes till.

Men främst i ledet för jägarskaran
får Oden sigte på något stort,
det ser ej skytten, det vet ej faran
och är en råbock, om ej en hjort.
En gud allenast
får högdjur fälla
och derför genast
det måste smälla;
men när han djuret till marken sträckt
det syns med boskapen vara slägt.

Det var en oxe med horn och klöfvar
och icke mindre än den som sköt,
ty den, som bössan och jagten pröfvar
på nöt och boskap, är sjelf ett nöt.
Och detta gjorde
nu öfverguden,
som klädas borde
en dag i huden,
en lejonhud af sitt eget slag,
för jordens mäktige än i dag.

Och bonden kommer, som oxen äger,
och hotar stämma vår hela svit;
man tänker springa, men öfverväger
och tror att pengar ge mer kredit.
Ty har man pengar,
så går kommersen
som mina svängar
de gå i versen.
Det var väl dyrt, men affären gick,
och hundra banko sig bonden fick.

Hvad är att göra? jo steka pjesen
och äta upp den i skogens snår.
Ty för man hem den, så blir det väsen
och mor blir vresig så det förslår.
Hvem undrar på det
i detta fallet,
när villebrådet
man får från stallet
och sen betalar så der sitt skott,
då mor en harstek sig borde fått.

Man samlar stockar och ris och grenar
af fur och hassel, af björk och ljung,
att det blir hett som vid Mora stenar
i gamla dar, då man valde kung.
Ty det är fiffen
att man är tvungen
att steka biffen
och välja kungen,
om man vill ha sig en smaklig rätt,
fast man af begge kan nog bli mätt.

Och präktigt elden i bålet sprakar
att det står herrligt i skogen till.
Det skall bli stek, som för gudar smakar,
när man vill ta sig en ärlig drill.
Men hur man tänder
och understöder
samt steken vänder
på friska glöder,
så vill dock elden ej bita på
och oxen ligger så seg och rå.

Men bäst man detta ej kan begripa,
man ser en fågel i ekens topp,
och som man fattar sin dubbelpipa,
så gör han sjelfmant till dem ett hopp;
på starka vingen
till mark han träder
bland gudaringen,
som ej en tjäder,
men som en hafsörn i honom ser
och blir förskräckt, om man ej blir mer.

"Jag är den store arbetarvännen,
han talar så inför gudar små,
och jätten Mickelsen väl j kännen,
som bor i Thronhjem och der går på.
Jag mig försvarar
med kraft och ifver
och uppenbarar
den tid som blifver,
en tid af jemlikhet, ljus och ro
bland alla folk som på jorden bo.

Nu ha de mäktige gripit verlden
och allting till sig med våld och list,
de hålla folken i tvång med svärden
och lifvet lider af nöd och brist.
Hos oss i vester
hur ondt man sliter
af tross och prester
och jesuiter
och embetsmän, en ofantlig här;
jag tror detsamma hos er det är.

Men så får staten dock icke vara,
ty jordens goda skall delas jemt
och en och hvar skall sin rätt försvara,
som sjelf naturen åt oss bestämt.
Ty född och buren
till ljus och ära
man ej som djuren
skall oket bära
och drifvas ut under piskans våld
samt under träldomen evigt såld.

Dock nu i korthet, j tappre Asar,
min del i oxen jag äfven har;
det hjelper föga hur än man brasar,
om rätt ej gifves åt en och hvar.
Att med sig dela
af dagens byten
är just det hela
af verldsdispyten,
men det är rätt att man delar allt,
om ej med godo, så med gewalt."

"Vår vän har rätt," menar gubben Oden
och tar sin jagtknif och skär med kraft
ett duktigt stycke, men återstoden
blir genast brunstekt med sås och saft.
Med biff till skålen
man nu får gille,
och mellan målen
man drar en kille,
men hur man än till appellen drar,
den första potten dock örnen tar.

Att örnen fick sig det bästa stycket
och sen hans tur uti gudars lag
förtryter Loke oändligt mycket,
som tänker göra i saken slag.
Ty som vår saga
nu vill förmäla
han börjar taga
till mun och gräla
på gudaskaran, som är så flat
och spelar bror med en slik krabat.

Det der det kunde vår örn ej lida,
han Loke får i peruken fatt
och flyger bort uti rymden vida
till allmän häpnad, men ock till skratt.
Med klo i lufven
vår Loke hänger,
och det var tjufven
hvad han sig svänger
och sväfvar om på sin höga plats,
men snart han ledsnar af sin seglats.

Han börjar be, om sig göra låter,
att han för återtjenst eller slikt
må kunna komma till jorden åter,
han ville gerna betala rikt,
och respektera
hvad örnen lärde,
samt ännu mera,
en man af värde,
ty att herr Mickelsen var en man
på egen botten, han nogsamt fann.

"Nå är det så, tar vår örn till ordet,
så hör min enda förlikningspunkt:
i Throndhjem allt är så gammalt vordet,
då det i stället bör vara ungt.
Vill du oss lofva
fru Idun bara
med hennes gåfva,
de äpplen rara,
att evig ungdom hos oss kan bli,
med detta löfte, så är du fri!"

Och Loke lofvade på sin ära
att skaffa frun med de äpplen dit
samt svor derpå, såsom gudar svära,
när man till löften skall sätta lit.
Och örnen sänkte
sig ned på stunden
och Loke skänkte
åt gudarunden,
som under sång emot hemmet drog,
men örnen flög öfver berg och skog.

II.

Iduns luftfärder.

Men nu vår kunglig sekreter
går och funderar mer och mer
hur han må löftet hålla
och icke stå till skam,
men kunna i hast förtrolla
en sådan klok madam.

Och derför kom han in en dag
så tillgjord glad i gudars lag
samt tog alltjemt på prisen
och stod så nätt på tå.
Och hemvand i hofkurtisen
han qvad till Idun så:

"Min fru, mig med ert sällskap gläd
i skogen till ett äpelträd,
som bär, hvad ni skall finna,
odödlighetens frukt,
ja, huldaste fru gudinna,
med samma ljufva lukt.

Så klart som guld från hvarje gren
de glänsa uti solens sken,
ty borde man dem jemföra
med edra, tycker jag,

som hoppas att alla höra
till samma ädla slag."

Och frun med asken under arm
snart struttar af så fet och varm
med Loke ut i snåren,
der han sitt bakhåll har.
Så qvalmig och het som våren
den ljufva hösten var.

Ty bäst hon går på höfvisk sed,
så slår en örn på mutter ned,
det var den norske jätten
med fjäder och med fjun,
som kommer så der på sprätten
och enleverar frun.

Och hur hon slår och stretar mot,
så ges det ej hos örnen bot
för våldet eller sorgen,
hon förs i luften kring.
Men Loke går hem till borgen
och låts om ingenting.

Men när det nu led hän mot qväll,
och Brage, utaf mjödet säll,
i sängen önskar stiga
med nöje och med smak,
så finner han blott sin piga
allt i sitt sofgemak.

Ty som gemålen bort var rest
— dock troddes ej med sådan best —

så stänger gubben spjellet
med rosenrödt gehäng,
och får hans jungfru i stället
väl värma gubbens säng.

Dock innan kort i bråk man kom,
ty det blef allmän ålderdom
bland gudars hela skara;
och dumt det kallas må,
när ung man gerna vill vara,
att blifva gammal då.

Man allmänt går med gråa hår
och rynkor man i synen får,
och hur man skägget kammar,
man blir ej ung och grann.
Knappt Thor kan lyfta sin hammar,
så svag blir äfven han.

Ty Iduns äpplen flytt sin kos
och derför visnar kindens ros
och hår och skäggväxt gråna
och hullet lider brist.
Man kan ej ungdom sig låna,
när man sin sångmö mist.

Man derför flyr till Lokes makt,
som fiffikus i all slags jagt
hos fruar och mamseller;
vår kunglig sekreter
är allas tröst, när det gäller,
och honom nu man ber:

"Bror Loke, som du ser och vet,
så blifver gudaskaran bet

och grå som forntidsruna,
om du ej nu är rask
och skaffar oss fru Iduna
igen med hennes ask!"

Vår Loke tog sig saken an
och Frejas falkdrägt lånte han
samt flög i rymden vida
och stod så innan qväll
allt vid fru gudinnans sida
i Throndhjems stadshotell.

Dess man var ute och höll tal
om staten och dess ideal,
om friheten och äran,
som lifvets högsta skatt,
och om arbetarläran,
men ensam Idun satt.

Hon satt och leddes dag från dag,
men till förströelse fått tag
i "Menniskan af Lilja",
för presterna en skräck.
De prata alltjemt persilja
och få beständigt knäck.

Men hon vid Lokes åsyn glad
slog samman bokens djerfva blad
och kunde knappast tala
det första ögonblick.
Men hon blef skapt till en svala,
som han i klorna fick.

Hon följde gerna lätt och snällt
till gudarna på himlens fält,

ty öfverallt på jorden
der såg hon träldom blott,
då friheten blott i orden
och som en fras bestått.

Tegnér, som Norden utan krus
gjort ill Europas riddarhus,
såg väl hos oss emblemer,
som mente något stort,
men sedan har mamsell Bremer
den till ett spinnhus gjort.

Dock när som sagdt vår jätte nu
kom hem och saknade sin fru,
han osar genast steken
och sig till örn han gör.
Allt för att sluta den leken
han genom luften kör.

I kapp de flyga båda strax,
och man var brydd, som fordomdags,
när man ur labyrinten
sig skulle leta ut.
Men Mickelsen får på flinten,
och så tar leken slut.

Ty när det fram mot Asgård bar,
och örnen ganska nära var
på jagten efter falken,
till gudars skräck och men,
ty tappert han flög, den skalken,
so hast du mir gesehn —

Så, när man helsar med salut
de flygande med skott och krut,

kom örnen nära skotten
ifrån kanonens gap;
förladdningen då den drotten
allt som en fluga drap.

Men Idun var en lycklig fisk,
som nådde hemmet kry och frisk
samt gjorde alla friska
och unga innan kort.
Nu ligga de der och fiska
den långa dagen bort.

III.

Fria valet.

En dotter jätten hade,
förtjusande och skön.
Hon hette Skade,
den unga, snälla mön.

Till växten stolt och frodig,
hon var dertill så fri
och rask och modig
som någon mö kan bli.

Nu söm och nipper lemnas
åt byrå, skänk och skåp,
ty hon vill hämnas
på fadrens djerfva dråp.

Snart hoppas hon som Blända
en här af sköldmör få
och Walhall sända
en krigsförklaring då.

Men för att krigiskt handla
och föra hären an
får hon förvandla
sig till en tapper man.

Hon derför korken tager
och bränner den ett grand
samt skuggning drager
till skägg på hakans rand.

Hon fäster pollisonger
på kind af ludet skinn,
hvad många gånger
det fallit henne in.

Med gummi hon det häftar
i alla veck och hörn,
får ludna käftar
allt som en skogens björn.

Med tång hon håret krullar
och bränner med besked;
hvar buckla rullar
på mjellhvit skullra ned.

Häftplåstret kan man skönja
att näsan pucklig gör,
deröfver mönja
som smink hon äfven strör.

I permissioner vaden
hon gömmer täckt och nätt;
som till paraden
har flickan snart sig klädt.

Hon vapenrocken knäpper
kring rundad barm med hast
och dit ej släpper
det minsta ögonkast.

Hon med kokard i panna
och värjan vid sin länd
tar sin Havanna
vid fosforstickan tänd.

Och röker stolt som göten
och ser så mordisk ut.
Hon tar musköten,
förladdningar och krut.

Kring staden så hon ilar
med en harang så lång
och ord som pilar
om fadrens undergång.

Samt hoppas hvarje flicka
nu griper till gevär
och vet sig skicka
allt som en manlig här.

Att snart de Asar alla
med hela deras skrå
till stoftet falla
allt såsom hö och strå.

Och flickorna förbländas
af hennes mun så vig
att hjertan tändas
för fanor och för krig.

Snart ses en skarpskyttskara
af ridderliga mör
ur staden fara
med flinkt och gladt humör.

De hela dagen sjunga
så väl i moll som dur,
och snart de unga
stå invid Asgårds mur.

Der byggas barrikader,
der muras böstvärn upp
i långa rader,
allt af vår tappra trupp.

Förskräckta till vår flicka,
som man om fred nu ber,
de Asar skicka
vår kunglig sekreter.

Han vet sitt tal att pryda
och frambär vin och salt;
hvad de betyda
förstå de flickor allt.

Och stillestånd blef slutet
på ärligt krigsmanér.
Vårt slott, kringflutet,
slog nu sin brygga ner.

Den unga tappra hären
får borgen nu som gäst
och på gevären
man gröna qvistar fäst.

Och hofvet, klädt i gala,
uppvaktar härens led
och gudar tala
om fädrens tappra sed:

Att bjuda horn kring laget,
om ock med svärd i hand,
och så i draget
man tog en tår på tand.

Och innan kort blef flocken
af vinet mäkta rörd;
ett grand på nocken
har tal till nederbörd.

Just derför Oden tände
sin nubb och pustar på.
"Min vän och frände,
Han qvad till Skade så:

Din tappre far blef skjuten,
som väl dig ryktet sagt,
allt af saluten,
men blott med oförakt.

Oss alla ondt det gjorde,
dock trodde vi att du,
när du det sporde,
då gaf oss sju för tu.

Men vi förlikning bjuda
åt dig och all din här,
som vi förguda.
Säg blott hvad du begär!"

"En man af dessa Asar
jag för mig sjelf vill ha,
ty hurrabasar
mig alltid anstått bra.

Och sen för mina tärnor,
som följt på riddarvis,
jag ordensstjernor
vill ha till segerpris."

Så flickan ödmjukt sade,
men Oden svarar snällt:
"min dotter, Skade,
du tar dig ut i fält!

Hvad du begärt skall ske dig,
men med ett förord här
att lös och ledig
du visar att du är.

Du vet att lag och prester
all sällhet bygga ju
blott på attester;"
så talte Oden nu.

Och flickan i förtreten
drog fram sitt prestbevis.
Vår gud, förveten,
sig tog en dunderpris.

"Så ung, från fyrtitalet!
— han fortfor så och nös —
Det fria valet
är vårt humör, min tös.

I Asgård är det seden,
att när med frieri
man slutar freden,
bör sådant lustigt bli.

Ty föreslås att bruden,
som tager sjelf sig man,
får välja guden
beslöjad hur hon kan.

Hon får ej se i skäggen
de kandidater le,
nej, knappast läggen,
hon får blott foten se.

Dock bör, fastän som nunna
man göms i kapuschong,
hon välja kunna
en fot med modig gång."

Han slutade sin mening
och flickan qvad: "får gå!
En slik förening
hasardspel är ändå.

Men visst är sättet galet
att taga så sin lott,
när fria valet
det gäller foten blott.

Kanhända man bedrar mig,
dock får det stå sitt kast.
En fot jag tar mig
och blir vid löftet fast."

Hon så betänker föga
hur detta val kan gå,
men binds för öga,
när de ta slöjor på.

Och in man så sig murar
i plagg att det är skam;
de muntra turar
nu sticka foten fram.

Men flickan ser förlägen
hvar fot så bred och platt
samt är på vägen
att kikna bort af skratt.

"Mod till försöket skall der;
jag tar den här dock mot,
jag tror att Balder
har en så fager fot."

Hon sade så och pekte
på foten hvit och nätt,
men ödet lekte
med hennes gissningssätt.

Hon efter Balder valde,
men Niords fot det var.
Sin harm hon svalde,
fast de få bli ett par.

Ty sjelfva öfverguden
sitt utslag gifvit så,
och derför bruden
fick låta valet stå.

Och ut hon månde träda
för att från krigsbuss nu
till brud sig kläda
och blifva gudens fru.

Mustaschen bort hon tvålar
och tvättar mönjan ut.
Hon endast nålar
begagnar nu som spjut.

Och som kokard hon tager
en blomma i sitt hår.
Hon sjelf är fager
allt som en blomrik vår.

I lena silkesdrägten,
en lätt och skön habit,
för gudaslägten
hon står så röd och hvit.

Att sjelfva Thor han plirar,
fast något på treqvart,
och henne firar
för hennes lock så svart.

För hennes bruna öga,
som skälmskt mot guden ler,
som fruktar föga,
men gläds och hoppas mer.

Kort sagdt, hon rent förtjusar,
så till gestalt som sätt.
Sjelf Oden krusar
för henne som en sprätt.

Till bröllopstärnor täcka
man hennes skaldmör prydt,
som Amor gäcka,
vår tappre kammarskytt.

Man dem till svärdsmän dubbar,
dock gör man dem det hyss,
att våra gubbar
ta hvar sin riddarkyss.

Och sen tog bröllopsdansen
sin svängning qvällen ut,
men myrtenkransen
gaf bruden bort till slut.

IV.

Missnöjet.

SKADE.

Jag ger hin att vara fru
och ha rang ibland noblessen;
de förnäma äro ju
mest i slägt med gässen.
Tacka vill jag vara fri
utan gräl och jalusi.
Tungt är vid sjöstrand att bo,
får der ej alls någon ro;
mig väcker hvar morgon måsarnas skri,
jag vill på fjällarna bli.

NIORD.

Dumt att ha sig en gemål,
helst då hon ej är prinsessa;
borgarflickor, hvilket prål
råder ej bland dessa
Tacka vill jag dock att få
glad och säll och ogift gå.
Tungt är på fjällen att bo,
får der ej alls någon ro;
mig väcker hvar morgon ulfvarnes tjut,
jag vill till hafsstranden ut.

SKADE.

Hellre vill på snöigt fjäll
jag på mina skidor åka
än vid hofvet dag och qväll
ibland gudar tråka.
Dumt den dag då jag vardt brud
åt en sådan tråkig gud.
Ljuft är på fjällen att bo,
skjuta på björn och på lo,
mig väcker hvar morgon måsarnas skri,
jag vill på fjällarna bli.

NIORD.

Hellre vill vid hafvet jag
höra svanens ljufva stämma
än hos hennes små behag
sitta i min emma.
Dumt den dag jag slog mig lös
för den norrske jättens tös.
Ljuft är vid sjöstrand att bo,
hafsörn är stark i sin klo,
mig väcker hvar morgon ulfvarnas tjut,
jag vill på hafskusten ut."

Så de klaga hvar för sig,
föra jemt sparlakans krig,
trifvas ej tillhopa väl,
bo ej samman med sin själ.
När ej kärlek binder
tvenne menskor hop,
gifs det intet hinder
för det svikna hjertats rop.

Icke är på glädje rikt
allt hvad slumpen sammanvigt,
helst då äktenskapet är
endast gjordt till en affär.
Det materiella
föder oss ej rätt,
menskor blifva sälla
endast på ett högre sätt.

Ty när nu man giftas vill,
vanligtvis det så går till
att man söker utkomst, men
sällan hjertats bästa vän;
söker gods och ära
för att lycklig bli;
hvad kan man begära
af ett penningens parti?

Och när så man fången står,
ej sitt fel man rätta får,
men skall lefva dag för dag
i ett ständigt nederlag;
delar ej, får drömma
kanske på sin höjd
om den ädla, ömma
kärlekens och hjertats fröjd

Menskostadgan så befallt
att oskyldigt rent är allt
mellan vigda par, hvad der
äfven onaturligt är.
Men hvad som ej lagen
satt sin stämpel på,

det hör till beslagen
och är smugglad handel då.

Och man tror det gör ej stort,
om till intet lagen gjort
hjertats och vår Herres bud;
menskan är ju sjelf en gud,
jemt hon lifvet gjorde
till en parodi
på hvad det dock borde
vara, om hon sjelf var fri.

Derför har hon mången lag
af det rent befängda slag,
utan sanning och förnuft,
men som dårskapen ger luft,
stämplar med kontroller
hvad ej stämplas bör
och som sammanhåller
det som alls ej samman hör.

Qvinnan så man undertryckt,
hindrat hennes hjertas flygt,
jagat hennes fröjder bort
som en främmande kohort.
Hon sin man får möta
med ej annan rätt,
än hans hushåll sköta
och att föda fram hans ätt.

Ej är slägtets moder fri,
får ej hjertats målsman bli,
har i staten ingen del,
är i skapelsen ett fel,

som på lifvets altar
offras tyst och still;
hennes gods förvaltar
mannen, oftast som han vill.

Prester sen med hemska rop
börjat viga menskor hop
för att kallas äkta par,
vigseln denna verkan har.
Menskan är en galning
mot sitt hjertas frid,
då hon mot betalning
binder sig för all sin tid.

Hvad till äktenskapet hör
religionen dock ej rör,
men blott hjertans harmoni,
kärleken må vara fri.
Allt är lika cyniskt
såsom blott begär,
om det monogyniskt,
eller polygyniskt är.

Men den tiden kommer nog,
då till oss i nordanskog
frihet, på förnuftet byggd,
nalkas med sin stilla dygd
att till folken föra
ljus i rågadt mått
och att lyckliggöra
menskan med en jemlik lott.

Då ej lag, men erotik
gör enhvar förening rik,

utan tvång och utan band,
att ej någon gröfre hand
griper in och skämmer
lifvets strängaspel,
då ej lag bestämmer
kärleken som rätt, som fel.

Och då ingen fördel kan
nekas qvinna mer än man,
men då begge få dervid
samma rätt med samma frid,
då ej maktspråk blandar
sig i mitt och ditt,
men bland fria andar
menskorna ha lifvet fritt.

Detta hopp vårt gudapar
ägde ock i fordna dar,
derför tyckte de som så,
att det vore bäst ändå
att de lefde skilde
och på hvar sin kust,
än att de förspillde
för hvarandra lifvets lust.

Säkert detta hjonelag
lefver åtskildt än i dag,
hon på fjäll och han vid sjö,
helst som gudar aldrig dö.
Väl det tros att begge
sig en annan valt,
men vi vigt ej lägge
på hvad sagan ej förtalt.

Sagans sens moral dock är:
gift dig aldrig si så der,
men om du det gjort, nå väl,
skiljs då heldre än haf gräl!
Hellre ensam qvittra
utan man oeh brud,
än sitt lif förbittra,
är det också med en gud!

Balders död.

Ett heligt och gudaktigt folk det må man fädren kalla,
ty gudar hade de i mängd och trodde på dem alla,
nu tror man ofta ingenting och fruktar Gud så der,
men penningen en öfvergud i våra tider är.

Så var det fordom i vår nord en gud som hette Balder,
en lycklig fisk, som fick beröm af tidens bästa skalder,
ty han var ljusets mäcenat i sjelfva mörkrets dar,
och kärlekens och solens gud han här i norden var.

Och derför var han sången kär, ty än i orons tider
man tror på lifvets gudamakt, fast lifvet orätt lider,
och kärleken dock lefver tyst, när hatet med gevalt
vill släcka känslans gnistor ut och göra hjertat kallt.

Men när nu split och söndring kom och sprängde folkens leder,
så blickade ifrån det blå den hulde guden neder,
och våren spridde straxt sin fläkt kring hvarje löfvad gren,
och kärleken och lifvet stod på nytt i solens sken.

Ty om ej Balder varit med i mörkrets bistra stunder,
så skulle natten spelat fritt och menniskan gått under,
men han slog mörkret ner med ljus och gaf åt lifvet kraft,
ty var han så den bäste gud man här i norden haft.

Och derför var han populär, det får man ej förtycka
ty mången gör, om ej med ljus med kärlek dock sin lycka,
och helst bland tidens ungdom stod han mycket högt i rop,
en sak som gudarna förtröt, ja nästan allihop.

"Den der krabaten, sade man, förtjusar små och stora,
vår egen popularitet för honom vi förlora,
ty om vi ej i tid se till, ger man oss andre fan,
han redan bland oss gudar är det första höns i stan."

Man sade så och tyst beslöt att honom få ur vägen,
men frågan hur och på hvad sätt, då stod hvar gud
förlägen;
om hängning, dränkning eller gift var lämpligt eller rätt,
att derom komma öfverens, det var just ej så lätt.

"Att dränka gudar, fy för fan — han bör arkebuseras."
Den meningen herr Lokes var och den var äfven fleras,
ty gudar äro hjeltar ock, de böra skjutas blott,
och käringar i vattnet dö, men hjelten dör för skott.

Så sagdt och gjordt, dock fattas ett, att saken så kan ställas,
att han för något högmålsbrott kan dragas fram och fällas,
men äfven slikt betänkligt är, ty menskan blott är gjord,
men icke nordens bäste gud, för ett moraliskt mord.

Väl är man van att laga så i jordens flesta länder
att den, som solens milda ljus åt folkets frihet tänder,
blir under någon fin intrig behandlad som en slaf,
men slik behandling vet man ej bland några gudar af.

Och derför kom man öfverens, för att ej misstänkt blifva;
att på ett fint och fiffigt sätt sin föresats bedrifva;

man låtsade som ingenting och dolde sin finèss,
men rumlade och drack som fan och drog sitt spaderess.

En qväll, då punschen rök i skyn och bålen flitigt rördes,
man "Gubben Noach" sjöng i chör, att det kring nejden
hördes;
af nektar och ambrosia man mäkta upprymd var
att hvarje gud sin gudamö så ömt i famnen tar.

"Det vete fan, så sekretern, herr Loke, tog till ordet,
hvem af oss alla riddersmän här vid det runda bordet
är störst och ypperst och som har en oinskränkt kredit
i himlen och bland jordens barn och som blir sällan smit.

Ty farbror Oden är väl störst bland hela gudaraden
och innehar som öfvergud den högsta ordensgraden,
men han är svag och gammal nu, och med en viss respekt
han nalkas som en åldrig far af hela jordens slägt.

Och Thor är jemt en rustibus hos flickan och hos kannan
och hela verlden skrämmer han, när han får moln på
pannan,
ty kör han om i skyn och slår med hammarn rundt
omkring,
så blir det nederlag och gny i hela trollens ring.

Så Frej är ock en duktig karl på åkern och på gärdet,
men har ej just kredit hos män af penningen och svärdet,
ty han som agronom är stor och väl så god som Thaer,
men handeln vill han ingenting, ty landtman blott han är.

Sen kunde jag väl räkna upp exempelvis herr Brage,
i skaldskap, sen Tegnér är död, just icke bland de svage;

men tiden är för poesi prosaisk med besked,
och derför lefver Brage glömd, helst som han jemt är sned.

Men tyst, bror Balder, jo min själ, der ha vi säkert ägget,
med morgonrodnad på sin kind och solsken öfver skägget,
han är så fager och så mild och mot all verlden ler,
jag tror att hela verlden ock sin hyllning honom ger.

Som kärleksgud han firas ju af adeln och noblessen,
af presterna, af fattigt folk, af sjelfva tidningspressen,
och derför tror jag intet finns i himmel och på jord
som tänker om bror Balder ondt, och han blir aldrig smord."

Så talade vår sekreter vid bordets rund, och ingen
gensägelse han derför fick bland hela gudaringen,
der alla stämde öfverens, ty så var planens mål,
och höjde glasen alleman och drucko Balders skål.

Och Balder hojtade och nös samt tackar för honnören.
"Men, sade han, j riddersmän och Asagudar, hören,
visst smickrade mig Loke nu, dock tror jag lugn och glad
att jag är älskad af enhvar från både land och stad.

Men för att pröfva saken an om det sig så förhåller,
ty nu i våra dar på allt man fordrar ju kontroller,
så vill jag ärligt ha bevis att jag är älskad blott,
och för enhvar som kan och vill, så vill jag kläda skott.

Ty vid målskjutningen härnäst vill jag som björn mig ställa,
man skjuta må på mig på björn och söka att mig fälla,
och faller jag, har jag förtjent att björnens öde få,
men hvarom ej så älskas jag och vinner segren då."

Det upptogs med acklamation af alla gudabarnen,
som härmed fått sin önskan fram och vatten uppå qvarnen,
men de berömde dock hans mod som djerft och oför-
skräckt,
fast detta löfte visar dock att äfven han var knäckt.

Men Nanna, gudens fru gemål blef ängslig som hin håle,
hon haft så mången konstig dröm om bränningar å båle
och fruktar att det galet går, men gerna ser hon dock
om hennes man en seger tar ibland vår gudaflock.

Och derför far hon genast ut kring hela vida verlden
samt vänder sig incognito till en och hvar på färden,
tar löfte af hvartenda träd, hvar buske, hvar metall
att ingen enda solens gud, vår Balder, skada skall.

Men Mistelten hon hade glömt, en skogarnas konstapel,
en stackars hungrig parasit på lind och ek och apel,
som med sitt sega fågellim, på pojkars limspö satt,
gjort att man månget skogens barn har fått i vingen fatt.

Hur Loke snokat detta upp, det må de gudar veta,
måske i godt förstånd med frun att han förstått att leta,
men likagodt, en vacker dag till Mistelten han far
och sig en hvass och präktig pil han af dess grenar skar.

Och dagen kom, och solens gud stod stolt i skottens hetta,
man skjuter och man dammar på att gubbarna bli svetta,
men hur de också klämma till med pilar och med lod,
det bet ej på, ty som kung Carl han i sitt kulregn stod.

Han stod trankil och kulors mängd han skakade ur ärmen,
de gudar sköto duktigt på i heta sommarvärmen,

men solens gud med säkert mod, med segrens blickar log,
han såg sin kärlek öfverallt och var belönad nog.

Men guden Höder, mörk och blind sig emot planket stödde,
han hörde väl, men såg ej just hur kulorna man strödde.
Som prest han var ej ljusets vän och derför gladdes han,
när Loke kommer skälmsk och slug att föra honom an.

"Du broder Höder fåfäng står, du ock bör Balder hedra,
lägg an din pil, ty oförsökt du honom skall förnedra,
han vill af en och hvar ha smäll, som än ej bitit på."
Så talade herr Loke slugt till presten Höder då.

Men Höder qvad: "du vet, min vän, att jag har dåligt öga,
ty kan ej villebrådet ses, så duger jagten föga,
men vill du styra an min hand att bågen pekar rätt,
så vill jag klämma till ett skott på theologiskt sätt."

Han sade så, och Loke tog till bågen som han hade,
en uddhvass pil af Mistelten derpå i hast han lade,
och Höder lade så till käft, med kurs af Loke ställd,
och strängen small och skottet flög och Balder han låg älld.

Som dagens björn han föll i blod och stackars Nanna dånas,
hon faller öfver guden död och gudarna förvånas.
Hvems skottet var, man vet ej än, men snart på skyttars vis
blir Höder fram som björnkung ledd och han fick dagens pris.

Men solens gud blef bränd å bål med purpurröda flamman
och Nannas hjerta brann dermed att askan blandas samman;

det var en kärlek rik och varm, en trohet ljuf och sann,
och för att här ej skiljas åt, så dö de med hvarann.

Visst blef af detta Höders skott dock hela gudaslägten,
till trotts af afund, svek och list, nog lurad på konfekten,
ty sen man solens gudom mist samt lif och kärlek flytt,
så hade jord och himmel snart i mörker sig förbytt.

Af split och kif blef verlden full och menskligheten blöder
så under våld som under svärd, ty hatet allt föröder,
och derför blef man ångerfull, men hoppades ibland
att kunna fiska Balder upp ifrån de skuggors land.

Ty sändes en stafett åstad till dessa länders riken,
om ej för mynt, ty efter guld var verlden alltid sniken,
man kunde få sin gud igen, fast han engång var död,
men nu för en odödlig gud man lösepenning bjöd.

Och Underjordens mamma, hon, som kallas Hel i sagan,
men borde hellre kallas half, hon hörde budets klagan
med tålamod och lugn och tog sig så en half derpå,
och som det tros lär denna dam ha svarat budet så:

"Det der är bra, men du förstår att äfven vi behöfva
en solgud, som med vårens ljus kan våra lunder löfva,
ty vi ha oftast svart som sot och nästan idel skumt,
men ha en vårsol i vår verld, se det är ej så dumt.

Men kör för det, vill allting blott af saknad tårar fälla,
så skola vi åt Asars hof vår solgud återställa,
dock hvar nu något finnas må, som ej drar till en tår
för guden Balder och hans död, så är han evigt vår."

Vid detta budskap satte sig de Asar ned att gråta,
hvart blomsterland blir fullt af dagg och alla stenar våta,
och sjelfva stjernan tårögd står uppå sin mörka grund
ty allt begråter solens gud på jord och himlarund.

Från denna stunden komma så i verlden sorg och tårar,
man gräfver sig i stoftet ner och tiden man försvårar.
När solen ifrån hjertat flytt, det blir så mörkt, så dödt,
då sörjer man ibland i svart och än i rosenrödt.

Nu trodde man, när allting så åt sorg sig öfverlåter,
att inom kort sin solgud få från Underjorden åter,
men käringar, som göra ondt, hvarhelst de ha sitt spel,
man säkert glömde att det fanns och deri tog man fel·

Ty hände att ett fattighjon, en gumma stödd på krycka,
en gammal skrumpen Afrodit, som pröfvat lifvets lycka
och gick med tiggarstafven nu som ortens proletär,
kom oförtänkt till gudars gård att be om smulor der.

Dess afton var ej mera ljus, ty månen stod i nedan,
hvar tår från lifvets bättre dar var stelnad längesedan,
fast hon begråtit äfven hon hvar sorg som tiden ger,
nu hade hjertat ingen kraft att fälla tårar mer.

Och tillspord om hon ej begret den gode Balders öde,
som vandrade i skuggors land, en solgud bland de döde,
så spärrade hon upp sin blick och med ironisk min
hon svarade ur hjertats grund, en ödelagd ruin:

"Jag gråta! kunde jag det än, så har en gammal qvinnas
förtorkade och trötta själ väl annat än att minnas,
ty mina små som ömt jag närt med mödor, blod och svett
som menskovåld och hungren tog, jag jemt i drömmen sett.

Ty jagad ifrån by till by jag gick till ödemarken
och knådade åt barnen der ett nådebröd af barken,
men hungren från mitt sjuka bröst ett efter annat slet,
hvad hjelpte väl min klagan då, fast jag i nöden gret.

Nu vandra äfven dessa små bland skuggorna i lunden
på andra sidan glömskans flod och bakom stjernerunden.
Jag sörjer ej, jag längtar blott och är i tanken säll,
men ej för Balder gråter den, som längtar hem till qväll!"

Den gamla sade så och log, men våra gudar stifta
förbund med en och annan prest att käringar förgifta,
som hellre borde sprängas bort med nitroglycerin,
men guden Balder, solens gud, fick blifva qvar hos hin.

Derför blir natten mörk som hin och himlen sjelf är m... ...ulen
och dagen får en knappnålslängd, hvar... ...gang det bär mot julen;
men saknas puns... ...son och fläsk och mjöd och julen blir för lång,
då stundar det till Ragnarök och gudars undergång.

Och dermed är vår saga slut om Balder och om Nanna,
som fingo båda hos fru Hel i Underjorden stanna,
allt för en gammal tungsint harm hos den, som tiden ställt,
i trotts af lifvets kärleksbud, på armod och på svält.

När likväl gudar kunna dö och bli till aska brända,
hvad kan oss arma menskobarn då ej på jorden hända;
dock blott odödlighet och frid den frie anden har,
sen lifvets oro brunnit ner och askan blott är qvar.

Men frukta ej att solens gud ej finnes till i norden,
han kommer åter hvarje vår och blomstersmyckar jorden,
sen vintren smält i tårar hän, och hvarje morgon glad
han kysser daggens tårar bort från sina blommors blad.

Och skymmer det ibland till qväll i hjertats tysta länder,
så häpna ej, ty solen snart med ljuset återvänder,
och mulnar dagen mer och mer, blir skumögd, mörk och ful,
så tro på vårens återkomst och fira glad din jul!

Men rädes du att ljusets dag för friheten och anden
slår ner sig i en annan verld, långt bort i vesterlanden,
så sälj ditt gods och flykta med till solens hembygd gladt
och lemna fritt Europas folk åt sina skuggors natt!

Rigsmal.

Och fordom sades gånga
å grön och fager stig
den gamle starke guden,
den snabbe Rig.
Han gick att menskors lynnen
studera klart och rätt,
och ifrån honom stammar
hvarenda ätt;
ty dårar eller skalder och pack och visa
få stolte guden Rig som sin stamfar prisa.

Han vandrar fram åt vägen
och kom så till ett hus,
till hälften gräfdt i jorden
med föga ljus;
der bodde hjon derinne,
gemena fula troll,
som lefde mest på bränvin
och gräl och groll.
Och mannen hette *Pöbel* och qvinnan *Racka*,
de tu hvarann i synen beständigt knacka.

De hade skoj och slagsmål,
men föga någon mat,
och ruset gick kring laget
så desperat.

Ej vänligt tal man hörde,
det än ej hittat dit,
man lefde der på eder
och larm och split.
Och trenne nätter guden der månde blifva,
fast huset var ej svårt just att öfvergifva.

Med tiden Racka föder
en pilt så ful som hin
och *Skojare* han kallas
och blir ett svin.
Å gator och i gränder
han förer väsen jemt
och är så grym att pocker
han skulle skrämt.
Han tog till hustru *Kofsa* med lockar röda
och tross och pack och tjufvar de månde föda.

Å väg och gröna stigar
gick guden längre bort
och fann en annan hydda
så innan kort,
och hjon derinne lågo
och sträckte sig beqvämt,
de tyckte sig ha makligt
och högst förnämt.
Och *Lätting* hette mannen och qvinnan *Luska*,
de tiden aldrig gitta i luggen ruska.

De begge hellre svälta
än göra sig besvär
att skaffa bröd i huset
och tockeder.

Hvad helst de än sig ämna
blir aldrig riktigt af,
och knappast bara vatten
man guden gaf.
Men äfven der han dröjer i trenne nätter,
ty han att lefva lustigt sig föresätter.

Och Luska får sig lifsfrukt
och det en gosse blir,
som *Slyngel* het, i synen
så brun som bier.
Han vigilerar gerna,
men är beständigt pank,
och hela lifvet genom
han blott slår dank.
Och sen han unga *Slyna* förstått att fånga
vi få de late lunsar på jorden många.

Sen guden åter kommer
till annan hydda fram,
en ruskig och eländig
att det var skam,
och husets hjon de sågo
beständigt slöa ut
och hade icke i sig
det minsta krut.
Och *Dummerjöns* het mannen och *Åsna* qvinnan
och hon var mer än glasig på ögonhinnan.

De sol och måne knappast
förmådde skilja åt,
ej heller ful och vacker,
ej torr och våt.

men välment de dock tänkte,
fastän det bakvändt blef,
och guden bjöds en smörgås,
men på en slef.
Dock blef han trenne nätter på stället öfver,
ty någon smula hvila vår gud behöfver.

Men året gick och Åsna
en liten son sig fick,
som kallas *Nöt*, och var just
ej heller qvick,
men ibland andra blef han
till ständig kukudrift,
fast han i all sin dumhet
till slut blef gift;
ty jungfru *Höna* tog sig vår man om händer
och de ha utspridt jönsar i alla länder.

Men guden vandrar sedan
och i ett hus får tag,
som äger föga tycke
med andra slag.
Derinne hjonen sjunga
på hvar sin egen ton
och synas nästan båda
som dårhushjon.
Och *Tok* är mannen kallad och qvinnan *Fjolla*,
fast de för öfverkloka hvarandra hålla.

De prata jemt i vädret
och fly i tanken kring
att samla galenskaper
om ingenting.

Med snack de guden mätta
och med förtal och grin
samt öl i sockerdricka,
som kallas vin.
Tre nätter mânde guden hos dem ha gille
och hade när ej sluppit, hur än han ville.

Men med en son derefter
blef Fjolla ock förlöst,
och *Narr* blef gossen kallad
och vattenöst.
Han gjorde ständigt krumsprång
förutan sans och vett,
såg ej en sak i synen,
men alltid snedt.
Och *Tossa* blef hans hustru, så ful en flicka,
och ut i verlden dårar ännu de skicka.

Ett annat hus då guden
ånyo stöter på
och mystiska figurer
derinne gå,
ty husets hjon, de båda
fundera ut för ett,
men utan sunda tankar
och utan vett.
Och *Stockfisk* hette mannen och qvinnan *Skramla*,
de hänga envist fast vid det murkna gamla.

Men begge tro sig äga
ofantlig kunskapsskatt,
fast de om ljusets bakfot
ha endast fatt;

mot hvarje framtidsriktning
de ständigt löpa storm,
mot hvarje fri utveckling
och hvar reform.
Tre nätter guden blir bland dess kuriosa,
förrän till annat ställe han styr sin kosa.

Och Skramla föder gossen,
som kallades *Skrodör*;
hvart svar från hans orakel
ett utslag gör,
ty han på fadda ordsvall,
på kraftuttryck är rik,
i religion, i statsskick
och politik.
Från honom och *Ragata*, den egenkära
vi fått en svärm af grå och reaktionära.

Men nästa hus han nalkas,
vår gud, med munter håg,
han in om dörren kryper,
ty den är låg,
och hjon derinne buga
så sirligt för hvarann,
ty vek är hon i ryggen
och äfven han.
Och *Lurifax* är mannen och qvinnan *Mjuka*,
och deras tal var sött som en sirapskruka.

De bedja guden stanna
och buga djupt derpå,
fastän de likväl mente
han kunde gå.

De hade räf bak öra
och honing i sin mun,
samt talte som med vishet
ur Mimers brunn.
I trenne nätter guden blef qvar allena,
han tyckte det var nog, som vi ock förmena.

Och Mjuka födde gossen
en dag i tidens längd,
och *Fuchs* han månde heta,
så hal och slängd.
Han krökte rygg och kappan
på båda axlar bar
och var på alla trappor
så vig och snar.
Sen födde så herr Fuchs med sin husfru *Smila*
en svärm af hala hofmän och af servila.

Men guden kommer åter
till dörr, fast den var läst,
och ingen huset nalkas,
som ej blir snäst,
ty hjonelag bebo det,
som ryta till enhvar
och allt med rätt och orätt
man till sig tar.
Och *Grobian* het mannen och qvinnan *Bita*,
i andra menskors välfärd de ständigt slita.

De lefva mest på mutor,
på rofferi och våld,
och den de få i klorna
är oftast såld.

Men guden de traktera
med sorgens ögontröst
och suckar, som de stulit
ur andras bröst.
Och trenne nätter blef han till sällskap bjuden,
men drager sedan hädan, den tappre guden.

Och Bita får sig gossen,
en son så vild och grof,
och som *Barbar* blef kallad
och var en bof.
Hos honom ord ej duga,
ej menskorätt, ej bön;
han mäter allt med bilor,
med svärd och spön.
Snart han med fästmön *Boja* sig vigas låter
och föder byråkrater och smådespoter.

Sen har vår gud en boning
för andans fattighjon,
som anse sig utgöra
ett slags mission,
och dessa hjonen tala
om idel nöd och synd
och tro att i hvar käring
de gjort ett fynd.
Herr *Bönhas* har till hustru en *Sankt Brigitta*,
de båda jemt i böner och sånger sitta.

All verlden de fördömma
och onda andar se,
men ingen ann blir salig
förutan de.

Hvad andra menskor göra
är idel öfverdåd,
men sjelfva de förnimma
blott tro och nåd.
Och guden, som de finna så lärd och grundlig,
blir trenne nätter hos dem och är miskundlig.

Och Sankt Brigitta får sig,
när året gått sin fart,
en liten gudagose,
en ful och svart,
som *Läsare* benämdes,
men var ett får ändå
och hade konventiklar
i hvarje vrå.
Sen mamsell *Miserable* han fått bestyra
af "heliga" fick verlden en hel ohyra.

Och vidare gick guden
och än en bostad fann
med lägerhalm på golfvet
och vakteld brann.
Der bodde hjon tillsamman
i uniform så stolt,
de fäktade med käppar
och redo volt.
Och *Buss* var mannen kallad och hustrun *Klinga*,
de kunde slåss och stickas, men äfven springa.

För dem var krig och örlig
så tjusande och sällt,
och hvarje dag de lefde
allt som i fält;

på krut och bajonetter
de trodde mest, de två,
och guden fick en knalle
att gnaga på.
Och trenne nätter månde han der sig hvila,
förrän från lägerflamman han kunde ila.

En gosse Klinga får sig
än innan året gått,
han hette *Knekt* och ammas
att kläda skott.
För kung och fosterlandet
han lefver och han dör,
och skjuta ner och skjutas
är hans humör.
Ung *Sköldmö* blir hans hälft och hans älskarinna,
och sabelväldets stamfar man här skall finna.

Men guden styr sin kosa
till annan boning fram;
i stugan gingo grisar
och höns och lamm,
och hjon derinne bodde
bland trädskor, skräp och rök,
de talte blott om fänad
och kor och ök.
Dräng månde mannen heta och qvinnan *Piga*,
och upp att bryta sten de med solen stiga.

Fast deras lefnads sällhet
var kalfvar, får och föl,
de likväl hada skinkor
och bröd och öl.

De smorde i sig tappert
och krängde riktigt till,
och guden fick potatis
med salt och sill.
Och der i trenne nätter han månde vara,
förrän han från sin sköna fick åter fara.

Men Piga föder gossen
och *Bonde* kallas han,
till jordbruk upp han växer
och blir en man.
Han tröskar säd, han slöjdar
och är på fältet snäll
samt längtar trött till hvilan
hvarenda qväll.
Han tar en mö för pengar, den rika *Amma*,
och alla bondpatroner från dem härstamma.

Sen guden åter vandrat
kanhända flera mil,
han ser en sirlig bostad
i grekisk stil,
och hjon derinne dväljas
i drägt så snörd och grann
och ständigt lorgnettera
de tu hvarann.
Och mannen heter *Lejon* och qvinnan *Spanska*,
de ständigt till kostymen hvarandra granska.

Hvart ord förnämt de tala
och nobelt blott och nätt
och ställa alltid foten
som till polkett.

Champagne de bjuda guden
ur skönt kulörta rör
och så en konfektskringla
så mjuk som smör.
I trenne nätter guden der mände dröja,
kort var visiten väl, men man låt sig nöja.

Fru Spanska pilten föder,
fastän hon nära dödt,
och *Sprätt* blef barnet kalladt
och var för sött.
Snart mände pilten växa
så smidig, skön och smal
och var en ren förtjusning
på hvarje bal.
Kokette, den unga mön, han till slut fick taga,
har utsläppt allt i verlden som vill behaga.

Och guden Rig ånyo
vid menskors boning står,
hvars nejd är full af hjordar
och klippta får,
och hjon derinne trifvas
så väl i samma ull,
de samla guld och samla
väl skäppan full.
Och *Påfve* heter mannen och qvinnan *Nunna*,
de styra och de klippa allt hvad de kunna.

De tycka bäst om ljuset
bak nedsläppt rullgardin,
upplysningen de sprida
är derför fin.

Men de ha öl som fräser
och guden slår på knän
och derför der han ligger
i karantän.
Han blir i trenne nätter och jemt sig mättar
med gröt och öl och klenor och punsch och plättar.

Men pilten skänktes Nunna
som dyrbar kärlekspant
och *Svartrock* blir han kallad
och är galant,
ty ljuset liksom fåren
han klipper lika väl
och är en sockenhöfding
till kropp och själ.
När *Kräckla*, unga flickan, han en gång äktar,
så kommer prelaturen och oss anfäktar.

Nu åter guden finner,
dock efter mycket släp,
ett gammal eget näste,
ett riktigt skräp,
men hjonen som bebo det
dock trifvas ganska bra
och väldiga volymer
de kring sig ha.
Och *Bokmal* hette mannen och qvinnan *Glosa*,
de begge voro summan af lifvets prosa.

Den frun bär manuskripter
allt i sin kjortelsäck,
gör metvurst af auktorer
och korf af bläck,

och sjelfva vörtbrödskakan
hon framför guden satt
var bakad af ett snille
som var för platt.
Tre nätter guden blef, men man tör dock finna
att det var alltför kort hos en sådan qvinna.

Med tiden Glosa nedkom
med liten ungersven,
och herr *Pedant* så nämdes
vår lärde vän,
ty från han stod i gungstol,
en liten skälmsk krabat,
så var han riktigt spränglärd
och litterat.
Han födde med miss *Vitter* i krinolinen
ett lärdomsskrå, som yfves och känns på minen.

Derefter guden träffar
ett stort och präktigt slott,
som man med blottadt hufvud
får nalkas blott,
men hjon som slottet äga,
förarga sig ändå
att icke hela verlden
de kunna få.
Och *Rikman* heter mannen och qvinnan *Råda*,
ty råda stort det vill hon, det vilja båda.

Fast de på snålskjuts lefva,
de älska prakt och glans,
men ringa hus ej akta,
ej fattigmans.

Med penningar de mäta
blott andras bredd och längd,
och guden af juveler
blef öfverhängd.
Han trenne nätter blef hos de öfversälle
förrän han for ifrån dem till annat ställe.

Och Råda får derefter
en son och *Börs* han het,
han hade trumf på handen
och blef ej bet.
Affärer upp han gjorde
med hundrade procent
och fick sig millioner
så excellent.
Och sen patronen gift sig med fröken *Kassa*,
fick verlden penningmänner och det i massa.

På annan väg nu guden
till menskors boning drog
och åt ett hus, ett brokigt
han nästan log.
Med hjon, som det bebodde,
var glädjen i förbund
att de med löjet lekte
hvar dag och stund.
Och *Muntergök* het mannen och hon *Yrhätta*,
de skämt och anekdoter alltjemt berätta.

Hvart äfventyr de kläda
i en romantisk dikt
och skjuta skämtets pilar
så lätt och qvickt.

Smäll gifva de hvar dårskap
med en satirisk snärt
och guden mången ordlek
har der sig lärt.
Och trenne nätter sof han på skämtet gerna,
det log så månget infall i gudens hjerna.

Yrhätta får sig äfven
en son på raljeri,
som kallas *Lustigkurre*
och blir så fri.
På qvicka epigrammer
han lider aldrig brist,
är ständigt jovialisk
och humorist.
En treflig *Glädjeflicka* han till sig lurar
och föder lifvets pojkar och muntra turar.

Så i ett gammalt fäste
fann guden hvilopunkt,
med smak af medeltiden,
så stelt och tungt.
Der suto hjon så stolte
med höga sinnelag
och buro på sin panna
ett riddardrag.
Och *Börd* var mannen kallad och qvinnan *Anor*,
de suto der och lekte med adelsfanor.

De täljde gamla ätter
och deras bragders namn
och månde gladt sig kasta
i minnets famn.

På frukt af ädelt stamträd
man endast guden bjöd
och så en droppa visky
och litet mjöd.
Tre nätter månde guden å rad dem gästa,
ty endast gudar höllo de för sin nästa.

Fru Anor, den förnäma,
kom med en pilt så ned,
som kallas *Högvälboren*
på adlig sed.
I ledet och salongen
han vann sig allas lof,
och rönte ständig ynnest
hos kung och hof.
Och *Nåd* hans unga fru, till sitt förnamn *Else*,
har födt en massa folk som man kallat frälse.

Sen guden åter vandrat
han finner innan kort
en annan gård, en simpel
af vanlig sort.
Och hjonen äro äfven
af ganska allmänt slag,
de gå och hänga läppen
i hvardagslag.
Och *Hare* heter mannen och qvinnan *Kruka*,
de veta väl sin kropp, men ej själen bruka.

En egen tanke ägde
de sällan i sin makt,
men säga endast efter
hvad andra sagt.

De tro som mängden tror det
och följa strömmen blott
samt skulle fly ur striden
vid första skott.
Och här i nätter tre nu vår gud sig lade,
och han fick alltid ja till hvart ord han sade.

Men året når mot slutet
och Kruka får en son,
som kallas *Mes*, för hjeltar
en lärospån.
Sjelfständighet han äger
väl knappast till ett hår,
men låter lätt sig tummas
och är ett får.
Så blir han gift med *Mätta*, en riker enka,
och många får och krukor de jorden skänka.

Men nästa gång får guden
i kikarn ett palats,
det står med glans i solen
på upphöjd plats.
Och hjon i slottets salar
bo mäkta rikt och täckt
att man kan tro dem vara
af gudaslägt.
Och *Drott* så kallas mannen och frun *Regina*,
det namnet från latinet är bland de fina.

Väl hon kan knappast träda
en synål med en tråd
och han får ständigt sitta
ibland sitt råd,

dock råda de och styra
utöfver land och haf,
men guden som en frände
man handen gaf.
Och uti trenne nätter han gjorde kuren,
men sen till annan resa kom åter turen.

En gosse hos Regina
ock innan året finns
och *Suverän* han kalla
och är en prins.
Regeringstömmen tar han,
och utan stort besvär
han styrer med Guds nåde,
fast si så der.
Med någon *Höghet* sedan han sig förmäler
och dussinfurstar får man så marken kräler.

Än till ett annat ställe,
ett tarfligt, guden kom,
der allt var skönt och smakfullt,
en helgedom.
Och hjon derinne gladdes
och lefde ljuft och rikt,
ty tro och kärlek hade
dem sammanvigt.
Och *Filosof* het mannen och hustrun *Hjerta*,
de delte lifvets glädje och lifvets smärta.

Och mannen framtidsrunor,
djupsinta runor skar,
och sökte ljus och frihet
åt en och hvar,

och qvinnan spridde trefnad
och glädje, tröst och frid
och så försvunno årtal,
en lycklig tid.
I trenne nätter guden blef hos de milde
och med en vänlig tår han sig från dem skilde.

Men månader förgingo
och Hjerta fick en pilt
som *Vis* i dopet kallas
och log så mildt.
Han log åt tidens gyckel
och sökte sannt och rätt
och tände solens fackla
för menskors ätt
och mörkrets dimmor fly, det blir ljus för anden
och morgonrodnad ses öfver nordanlanden.

Och guden Rig, som kommer
der längre fjerran från,
ser gossen Vis och känner
igen sin son,
Han derför honom kallar
att ärfva solens land
och gifver honom *Äras*,
sin dotters hand.
Och ifrån dessa tu, för att öppet tala,
härstamma framtidsmännen, de radikala.

Ännu till slut gick guden
till gudabergets brant,
der stod en skön rotunda
utaf demant.

och hjon derinne fröjdas,
ty kärlek hos dem bor
och lifvets skönsta blommor
stå der i flor.
Och *Konstnär* heter mannen och *Skönhet* qvinnan
och oupphörligt smekes förtjusarinnan.

Allt rikt som himlen äger,
allt ljuft, allt skönt och gladt
på jorden, är för Konstnärn
en evig skatt.
Och Skönhet öfver duken
strör rosendoft och ljus
och strängen rör med sakta
melodiskt sus.
I trenne nätter guden här äfven dväljes,
som det i gudasagan så fritt förtäljes.

Och Skönhet var ej lottlös,
en son blef hennes ock,
och *Skald* blef gossen kallad
med vänlig lock.
Han tömde gudars nektar
och drack i benen märg
och med sin harpas toner
försatte berg.
Så slår han lifvets vårsång den hela dagen,
och jord och himmel lyssna till harposlagen.

Sin son då guden leder
i hjeltarnas förbund
och lagerkröner Skalden
i gudars lund.

Och sedan kommer *Sångmö*,
en gratie så skön,
och hennes hjerta får han
som segerlön.
De på Parnassen bo ibland blad och blomma
och derfrån sångens söner till jorden komma.

Så månde fordom gånga
å grön och fager stig
den gamle starke guden,
den snabbe Rig.
Allt hvad från menskors ätter
der kommer, ondt och godt,
det skylla vi allena
på honom blott.
Vi ha en gud till stamfar, en treflig sälle,
och trenne nätter trifs han på hvarje ställe.